

døvebladet

04/10
MAJ 2009

DANSKE DØVES LANDSFORBUND

Tema: NYBORGSAGEN

NYBORGSKOLEN I STORMVEJR UNGE TRÆTTE AF PROBLEMER PÅ KOLLEGIET
FORSTANDER: KRITIK IKKE KONSTRUKTIV DØV MANDS KAMP FOR AT BLIVE BRANDMAND
TEGNSPROGSFORENING ELLER DØVEFORENING? VI HJÆLPER ÆLDRE MED AT SKABE
LIVSKVALITET DØVE FINDES IKKE I CAMBODJA SÅ ER TOLKEUDREDNINGEN FÆRDIG

ANNONCER

4	LEDER
5	NYT FRA DDL
18	INDLAND/UDLAND
20	DØVEFORENING VS. TEGNSPROGSFORENING
24	ÆLDREVEJLEDER
28	DØVE FINDES IKKE I CAMBODJA
31	LEDERSTAFET
32	TOLKEUDREDNINGEN
34	STILLINGSOPSLAG
36	JEG - EN CYBORG
37	KLUMME
38	FASTE SIDER

tema

10	TEMA: NYBORGSAGEN
12	DET SKETE DER I NYBORGSAGEN
14	TRÆTTE AF PROBLEMER PÅ KOLLEGIET
16	KRITIK IKKE KONSTRUKTIV

12

16

28

42

Døvebladet mak 2009
119. årgang
ISSN 0908 - 9454

Officielt organ for:
Danske Døves Landsforbund
Forældreforeningen Bonaventura

**Protector for Danske Døves
Landsforbund:**
H.K.H. Kronprins Frederik

Redaktion:
Mette Bertelsen
Ansvarshavende redaktør
mb@deaf.dk

Pernille Glad
Redaktør, de faste sider
pg@deaf.dk

Gitte D. Iversen
Redaktør, Bonaventura

Charlotte Buch
Redaktør, familiesiderne

Redaktionsgruppe:
Asger Bergmann
Pernille Glad
Mette Sommer
Birgitte Oppermann
Katrine Johannsen

Korrektur:
Lene Hempel, Lise Mikkelsen og
Jørgen Sandholt

Sekretariat og ekspedition:
Danske Døves Landsforbund
Snaregade 12, 1.
1205 København K
Kontortid: man-fre 9.00- 13.00
Tlx.: 3524 0915
Alm. tlf.: 3524 0910
Fax: 3524 0920
E-mail: ddl@deaf.dk
Hjemmeside: www.deaf.dk

**Generelle henvendelser
angående Døvebladet
rettes til:**
Mette Bertelsen, ansvarshavende
redaktør, på e-mail til
dovebladet@deaf.dk

**Stillingsannoncer, stof til
Opslagstavlen og Nyt om
Navne rettes til:**
Pernille Glad, redaktør, de faste
sider, på e-mail til pg@deaf.dk

**Alle henvendelser vedr.
annoncer rettes til:**
Jan Uhrskov Kristensen
Alm. tlf: 86 89 89 71
Mobil: 21 60 44 78
E-mail: jan.ddl@mail.dk

Deadline og udgivelse:
Næste nummer af Døvebladet
udkommer den 2-4. juni 2009.
Deadline for næste nummer er
ca. en måned før udgivelse.

Redaktionen påtager sig intet
ansvar for uopfordret materiale.
Redaktionen forbeholder sig ret
til at forkorte og redigere breve
og artikler, der optages i bladet.
Synspunkter, fremført af de
enkelte skribenter, dækkes ikke
nødvendigtvis af forbundet eller
redaktionen.

Oplag:
4.000

Abonnementer:
3288 (kontrolleret af FMK)

Layout:
Synergi
Marinebuen 11
4700 Næstved
Tlf.: 7027 9003

Tryk:
Glumsø Bogtrykkeri A/S
Østergade 17B
4171 Glumsø
Tlf.: 5764 6085

Forside-foto:
Hung Tien Vu

FOTO: KARIN MAJLAND

AF ASGER BERGMANN, LANDSFORMAND

NYBORGSKOLEN – EN SKOLE FOR LIVET

Når jeg ser tilbage på mit livsforløb, kan jeg med stor tydelighed konstatere, at både Nyborgskolen og Gallaudet University i Washington D.C. har betydet meget for min personlige udvikling. Derfor var jeg ikke i tvivl om, at vores døve børn også skulle opleve Nyborgskolen. I dag kan jeg se, at de har stor glæde af deres sociale netværk, som stammer fra tiden på Nyborgskolen.

Nyborgskolen er også stedet, hvor døve og hørehæmmede forbereder sig til videreuddannelse og arbejde. Det ved døve, men er ledelsen på skolen også klar over, hvor utrolig essentiel denne skole er? At det er en livsnødvendig verden af muligheder, venner, lærdom og fremtid, som de hvert år lukker et nyt kuld unge mennesker ind i? Der påhviler skolen et særligt ansvar – også fordi, skolen er den eneste af sin slags i Danmark.

DDL har fra starten valgt, at vi ikke vil være udenfor indflydelse. Vi vil være med til at løse konflikterne og præge udviklingen, og derfor tog vi også straks kontakt til skolen, da vi hørte om de eskalerende problemer.

Vi tror, der er mange årsager til, at det er endt sådan for skolen. Udover at eleverne også selv har et ansvar, så

mener vi, at der skal være en bedre dialog på skolen mellem ansatte, ledelse og elever og langt bedre kommunikation uden for undervisningen. Skolen samler mange slags hørehandicaps. Én ting er differentieret undervisning i klasse-lokalet – men hvad med det fælles sprog? Til frokosten? På kollegiet? Til morgensamlingerne? Hvis tegnsprog ikke er synligt og på et højt niveau – så de unge døve føler sig mødt som hele mennesker – så opstår der et knæk i selvtilliden og i selvværdet. Vi vil have en dialog på ligeværdige præmisser! Derfor har Døvebladet i denne omgang undersøgt sagen grundigt.

Vi er godt klar over, at Nyborgskolen står over for en stor udfordring. Hvordan rummer skolen en stor mangfoldighed – og samtidigt tilgodeser enkelte elevers særlige behov? Hvordan tiltrækker skolen fagligt dygtige personer, som

enten har tegnsprog som modersmål eller er villig til at lære det på højt niveau? Og ikke mindst, hvordan gearer skolen sig til de nye grupper af unge med CI – uden at sælge arvesølvet?

Nyborgskolen modtager stadig unge døve tegnsprogsbrugere, og der er høre-

hæmmede fra folkeskolen, som vælger Nyborgskolen, fordi de netop vil lære tegnsprog. Derfor er det med stor glæde, at vi er blevet mødt med et positivt ønske om dialog fra Nyborgskolen og Region Syddanmark, så vi kan bidrage med vores viden og erfaring på området.

Lad os i fællesskab gøre en indsats

for at vende det negative billede af Nyborgskolen til et positivt. Så kan skolen igen blive det fantastiske sted, hvor viden og venskaber går hånd i hånd.

Hvad med det fælles sprog? Til frokosten? På kollegiet? Til morgensamlingerne? Hvis tegnsprog ikke er synligt og på et højt niveau – så de unge døve føler sig mødt som hele mennesker – så opstår der et knæk i selvtilliden og i selvværdet. Vi vil have en dialog på ligeværdige præmisser

TEKST: PERNILLE GLAD (PG), METTE BERTELSEN (MB) OG KLAUS HUSE (KH)

redaktøren

Det har tilsyneladende altid været praksis i døveverdenen, at fagfolk har omtalt døve ud fra et handicap-perspektiv. Vist er det et handicap at være døv, men jeg synes, at det giver et negativt signal at fokusere på handicapet frem for mennesket. Denne måneds tema i Døvebladet handler om Nyborgskolen, og jeg har selv været nybøve-elev, som er det kærlige udtryk, vi døve bruger, når vi omtaler Nyborgskolen.

Nyborgskolen er for mig en skole, et kollegium, eksaminer og så naturligvis venner, fest og ballade. Derfor

rynker jeg altid brynene og får dybe bekymringsrynker i panden, når jeg hører al den snak fra (uvidende) fagfolk om specialpædagogik, hørehandicap, tillægsvanskeligheder og audiologisk behandling. Hvad med at se på mennesket og kulturen?

Det er en retorik og et sprogbrug, som vi desværre i stigende grad ser anvendt overalt omkring døve. Hvor ville man altså komme langt, hvis man valgte at se på og omtale døve som mennesker uden hørelse og med en dertil hørende anden sproglig og kulturel baggrund.

Ældrevejledning

Træffetider for ældrevejleder
Anne Margrethe Philipsen:

BROHUSKLUBBEN

Brohusgade 17, København N
Torsdag den 7. maj 2009 kl. 09.30 – 10.30
Torsdag den 4. juni 2009 kl. 09.30 – 10.30

RINGSTED

Pensionistklub Valdemar Sejrs, Søgade 3, Ringsted
Torsdag den 14. maj 2009 kl. 12.00 – 15.00

DØVES KIRKE

Døves Kirke, Falkonergårdsvej 16, Frederiksberg
Onsdag den 27. maj 2009 kl. 10.00 – 11.30
Onsdag den 24. juni 2009 kl. 10.00 – 11.30

CI-ERFARINGSGRUPPEN

Har du CI og brug for at udveksle erfaringer med andre voksne døvfødte? Eller overvejer du CI og har brug for at trække på andres erfaringer? Så kom til møde i DDL's CI-erfaringsgruppe. Vi holder møde onsdag den 20. maj kl. 17.00.

Pris:
Medlemmer: Gratis
Ikke-medlemmer: Kr. 60,-

Tilmelding senest den 19. maj til
Pernille Glad, e-mail: pg@deaf.dk

GRØN SMILEY TIL DDL

Arbejdstilsynet kom i uge 13 på et uanmeldt besøg på sekretariatet, og kunne konstatere, at der intet var at komme efter. De bekendtgjorde herefter, at DDL vil få en grøn smiley.

DDL's sekretariat har i flere år stræbt efter at have et godt arbejdsmiljø. Vi har i flere år haft individuelle arbejdspladsvurderinger (APV) og opfølgninger på disse.

KH

Ole Munk Plums mindelegat 2009

Mindelegatet går denne gang til Bo Hårdell for hans omfangsrige engagement i døvesagen. Bo er en ivrig debattør og er ikke typen, der snakker sig fra tingene, men udviser stor handlekraft ved selv at tage fat.

Du ser ham, når der skal demonstreres for anerkendelse af tegnsprog. Han underviser og deltager selv i mange kurser. I handO-rama har vi set ham udøve tegnsprogspoesi, og han går nu på skuespilleruddannelsen på Glad Teater. I forvejen studerer han lingvistik på Københavns Universitet. Også som græsrod er han aktiv på flere niveauer.

Prisoverrækkelsen vil finde sted den 26. maj kl. 17-19 i Brohusgade 17.

Ole Munk Plums mindelegat uddeles til yngre døve, der har gjort en indsats for døves frigørelse, selvstændighed og bevidsthed i Ole Munk Plums ånd. *PG*

FORENINGSLEDER- KURSUS: ALT OPTAGET

DDL arrangerede i samarbejde med DHO et foreningslederkursus i april måned. Holdet blev fuldttegnet, men der er et nyt tilbud på vej. DDL vil arrangere et nyt kursus i efteråret 2009. Hold øje med Døvebladet og hjemmesiden. *KH*

Mette Sommer tilbage på sekretariatet

Det er med glæde at vi har fået vores interessepolitiske konsulent tilbage fra barsel og specialeskrivning. Hendes første arbejdsuge foregik med en deltagelse i konferencer om FN's handicapkonvention og handicapforskning.

Mette vil nu gå i gang med en række interessepolitiske sager. Bl.a. skal hun følge op på de aktuelle sager i Tilgængelighedsudvalget og en større del af hendes arbejde end hidtil skal fokuseres på uddannelsesområdet, hvor DDL vil samarbejde med DDU.

Mette fik afleveret sit speciale i sociologi med emnet 'Døve diasporas (folk som er spredt fra deres oprindelige hjemland) identifikation med døvekulturen.' Hun skal forsvare sit speciale her i maj måned. Det vil vi ønske hende alt mulig held og lykke med. *PG*

DØVEBLADET TIL ALLE DH-AFDELINGSFORMÆND

DDL vil fremover sende et eksemplar af Døvebladet til formændene for Danske Handicaporganisationers afdelinger i landets 98 kommuner. Det er DDL's håb, at de enkelte formænd i kommunerne vil tilegne sig flere informationer om døvesagen.

DDL har i øjeblikket ca. 18 repræsentanter i de kommunale afdelinger. Det er DDL's ønske at flere stiller op. Skulle du have lyst eller har du spørgsmål, er du velkommen til at kontakte foreningskonsulent Klaus Huse, e-mail: kh@deaf.dk. *KH*

NYT FRA deaf.dk

DDL's styrker og svagheder

Ledelsen på DDL's sekretariat og DDL's hovedbestyrelse ønsker at styrke landsforbundets profil - både over for medlemmer, potentielle medlemmer, den brede offentlighed og fagfolk.

Nyborgskolen - Hvad gør DDL?

Danske Døves Landsforbund har med bekymring fulgt udviklingen på Nyborgskolen - og særligt noteret sig de stigende uroligheder og drastiske kollektive afstraffelser, der har været siden begyndelsen af 2009.

SF stiller forslag om, at Danmark skal underskrive tillægsprotokollen

Den danske regering har hidtil ikke villet underskrive tillægsprotokollen til FN's Handicapkonvention. Nu har fire oppositionspartier stillet et forslag til folketinget om at underskrive tillægsprotokollen.

Årsberetning 2008 er færdig

Måske har du allerede læst Årsberetning 2008 og undret dig over, at den er skrevet lidt anderledes, end den plejer?

AF KATRINE J. ESSELUND,
KONSULENT, KJ@DEAF.DK

Hvad får man som døv elev ud af at blive flyttet fra Fredericiaskolen ud i en hørende klasse? Hvilken betydning har det for en hørende folkeskoleklasse at få fem nye kammerater, som taler et andet sprog? Læs CI - hele vejen rundt og få svarene.

Bakkeskoleprojektet. Det hedder Fredericiaskolens integrationsprojekt, hvor fem elever og to lærere nu på andet år har forladt Fredericiaskolen for i stedet at have deres daglige skolegang i 4.f sammen med 19 hørende elever. Målet med projektet er at skabe en dagligdag, hvor eleverne kan udvikle sig socialt, sprogligt og fagligt sammen med hørende elever.

De fem elever med og uden CI fra Fredericiaskolen taler både tegnsprog og dansk i hverdagen, og derfor foregår undervisningen i 4.f på både dansk og tegnsprog. Det er dog ikke kun de fem døve elever, som har glæde af den tosprogede undervisning. Den visuelle støtte gavner også mange af deres hørende klassekammerater. Tilmed er der kommet bedre arbejdsro i klassen.

Integrationsprojektet har også haft stor betydning for de fem døve elever fra Fredericiaskolen. Lærerne oplever, at eleverne får et fagligt modspil fra deres hørende klassekammerater, og at deres talesprog hele tiden udvikler sig. Selvom de fem elever fra Fredericiaskolen trives i deres hørende klasse, så følges de tæt af lærerne, og der er stadig en masse udfordringer at arbejde videre med.

Du kan løbende følge de fem elever fra Fredericiaskolen og Bakkeskoleprojektet på Center for Høretabs hjemmeside www.cfh.dk

ANNONCER

ANNONCER

NYBORG- SAGEN

En skole præget af uro. Unge, der laver ballade. En stram pædagogisk linje med mange regler. Mange kollektive straffe. En række hjemsendelser og bortvisninger. Nye pædagoger, der ikke kan tegnsprog. Det er nogle af de problemer, der er blevet fremhævet i kølvandet på en række uroligheder på Nyborgskolen, der fandt sted i starten af 2009.

Døvebladet har i dette temanummer sat fokus på hvordan elever, personale, forældre og ledelse kommunikerer på Danmarks eneste fortsættelsesskole for unge døve.

TEKST: METTE BERTELSEN, REDAKTØR
FOTOS: HUNG TIEN VU

TEKST: METTE BERTELSEN
FOTO: HUNG TIEN VU

Tegnsproget og det sociale med nye venner fra hele landet er grunden til at Aleksander og hans kammerater har valgt at tage et år eller flere på skolen. Men mange af de pædagoger, der er ansat på kollegiet er nye, og kan ikke tegnsprog

BAGGRUNDSARTIKEL

DET SKETE DER I NYBORG-SAGEN

Nyborgskolen har de seneste måneder stået i et regulært stormvejr. Det startede med hærværk, sagen kom ud i pressen, forældrene begyndte at klage og ledelsen på Nyborgskolen har efterfølgende haft travlt med at få ro.

HÆRVÆRK, URO OG POLITI

Søndag den 1. marts. Sent om eftermiddagen er der nogle elever, der begår omfattende hærværk på kollegiet. Blandt andet bliver vandslanger nede i vaskekælderen skåret over og der bliver oversvømmelse.

På grund af ødelæggelserne aflyses den sædvanlige aftenkaffe som sanktion, idet ingen elever står frem og siger, det er dem. Det bliver mange elever meget utilfredse over. Klokkeren 19-20 opstår der småballade og tumult. En stor gruppe elever går ind i pejsestuen og smækker dørene i, så de voksne ikke kan komme ind. Pædagogerne føler, at situationen er udenfor kontrol.

Kl. 22.05 bliver politiet derfor tilkaldt.

ANHOLDELSER OG HJEMSENDELSER

Fire tilsyneladende vilkårlige elever bliver udpeget og anholdt. De lægges i

håndjern med hænderne bag om ryggen og køres til detentionen i Odense. De anholdte elever sidder i hver sin celle i 6 timer. Der finder ingen politiafhøring sted. Ingen tegnsprogstolke bliver sendt til politistationen. Eleverne må, for at kommunikere med politiet, skrive papirlapper. 12 elever, der bliver udpeget som dem, der skabte tumulterne, bliver derefter sendt hjem til deres forældre. Om onsdagen, den 4. marts, bliver det af forstander Søren Mogensen besluttet, at seks af eleverne bliver bortvist, og at seks får lov til at vende tilbage.

FOKUS PÅ NYBORG-SAGEN PÅ INTERNETTET

Region Syddanmark sender om mandagen en pressemeddelelse ud, hvor der står, at der på Nyborgskolen er blevet begået hærværk og efterfølgende trusler mod personalet. Forstander Søren Mogensen og Region Syddanmark ønsker en redegørelse for

hændelsen, som man ikke har kunnet forklare. Aviserne skriver historier fra pressemeddelelsens vinkel. Og så udbryder der en heftig debat på Fyens Stiftstidende.

På debatten graver en række anonyme, tidligere pædagoger nye vinkler frem: På kollegiet er der skærpede regler, nultolerance overfor uro, ledelsesbeslutninger gennemtrumfes uden diskussion, og der er alt for mange pædagoger, der ikke kan tegnsprog nok til at komme ind på livet af eleverne. Flere forældre er rystede og kræver en kulegravning.

ELEV-DEBAT: MAGTKAMPE PÅ KOLLEGIET

Efter episoden med hjemsendelserne sender nogle elever kæde-sms'er ud om, at de vil demonstrere. Man er oprørte over politianholdelserne og hjemsendelserne. Man har fået nok.

Der bliver oprettet Facebook-grupper, hvor man diskuterer episoderne. Nogle elever skriver på nettet, at der er en magtkamp mellem elever og pædagoger. De voksne snakker hele tiden om dialog, men eleverne føler ikke, de har medbestemmelse, at det, de siger, er ligegyldigt. Men i uge 11 er der studietur til USA. Mange elever vil gerne med og vil derfor ikke lave "ballade". Det samme gælder de elever, der gerne vil sikre, at de kan gå op til eksamen. Der snakkes i krogene om at lave en underskriftsindsamling. Ved redaktionens slutning er elevernes snak om oprør forstummet.

GNIDNINGER ER IKKE NYE

I skoleåret 2008-2009 har der været op til flere gnidninger mellem elever og personale. I december 2008 skrev en gruppe elever på skolen en intern debatavis, der satte fokus på nogle af problemerne. En måned efter, i januar 2009, sker der en episode, hvor nogle elever bryder ind i et lokale på skolen og holder fest. Som konsekvens bliver alle skolens 85 elever sendt hjem i en uge. Derefter bliver forældrene samlet til et stort forældremøde, hvor man gør opmærksom på, at ledelsen fremover vil være mere konsekvent.

FORÆLDRE KLAGER OVER SAGEN

Fire forældre klager mandag den 9. marts til Region Syddanmark over forstander Søren Mogensens håndtering af sagen omkring bortvisningerne af de

seks elever. Man mener, at eleverne er blevet sendt hjem uden en uvildig partsafhøring omkring sagens forløb. På netværkssitet Facebook opretter forældrene til to elever en gruppe: "Dialog – vejen frem" hvor de diskuterer, hvordan man kan fremme mere dialog og åbenhed mellem Nyborgskolens ledelse og "distance" forældrene.

REGION SYDDANMARK ERKENDER FEJL

Torsdag den 19. marts erkender Region Syddanmark, at man har lavet en procedurefejl, da ledelsen ikke har foretaget den nødvendige partsafhøring af de bortviste elever. Mandag den 23. marts suspenderer Region Syddanmark de seks bortviste elever tilbage, indtil deres sager er endeligt afgjort. Fem af dem vælger at vende tilbage. Ved redaktionens slutning er elevernes sager under behandling.

DDL GÅR IND I NYBORG-SAGEN

Onsdag den 4. marts sender DDL en pressemeddelelse ud. Pressemeddelelsen sætter fokus på det u hensigtsmæssige i, at døve elever anholdes uden at en tegnsprogstolk er tilkaldt, og at de sættes i håndjern. Da der kommer flere oplysninger frem, aftaler DDL og DDU et møde med forstander Søren Mogensen og Region Syddanmark. Her bliver man enige om at bruge hinanden mere i det efterfølgende arbejde for at skabe ro omkring Nyborgskolen. Blandt andet skal DDL og DDU indgå i en planlagt

følgegruppe, der skal udarbejde en rapport, der ser på elevernes behov nu og fremover. Ved redaktionens slutning har Nyborgskolen og DDL afholdt tre møder.

Artiklen er stykket sammen på baggrund af Nyborgskolens udtalelser, presseomtale, diverse debatter, research-interviews med involverede og interviews med elever. Der er sket en del efter redaktionens afslutning.

UDPLUK FRA NETDEBAT OM NYBORGSKOLEN

- Dårligt arbejdsmiljø på kollegiet.
- Få pædagoger med tegnsprogsfærdigheder.
- Stor udskiftning.
- Topstyret og fraværende ledelse.
- Ledelse udviser mangel på respekt for døves kultur.
- Regler diskuteres ikke.

PERSONALESITUATIONEN PÅ NYBORGSKOLEN

- Der er ingen døve i ledelsen (et stab på seks).
- Der er 25 pædagoger på kollegiet på Nyborgskolen. Fire af dem er døve.
- Halvdelen af pædagogerne kan ikke tegnsprog godt nok.
- Der er 29 lærere på skolen. Fem af dem er døve.

TEKST: METTE BERTELSEN
FOTOS: HUNG TIEN VU

UNGE: TRÆTTE AF PROBLEMER PÅ KOLLEGIET

De fleste elever på Nyborgskolen er ved at være trætte af problemerne. Eleverne skal opføre sig ordentligt overfor pædagogerne, men til gengæld må pædagogerne meget gerne bruge mere tegnsprog, så alle kan forstå hinanden.

NU VIL VI HAVE RO

Stemningen på kollegiet har været præget af de problemer, der har været, de kollektive afstraffelser, begivenhederne med hjemsendelsen og debatten i medierne. I midten af marts måned er nogle af de bortviste elever netop vendt tilbage og er glade. Men nu må der gerne være ro, synes 17-årige Aleksander Kirkegaard, der er første års elev på skolen.

- Jeg er så træt af, at der er problemer her. Træt af at skulle høre på, at vi må finde en løsning og snakke om tingene osv., for jeg skaber ikke selv de problemer. Det er et mindretal, der skaber problemer. Alligevel skal jeg høre på alt det og være med til at finde løsninger på problemer, der ikke er mine.

BALLADE ER IKKE I ORDEN

Der var kun et mindretal af elever, der begik hærværk, men mange elever føler

sig ramt af problemerne. Aleksander og hans kammerater føler, de må tage straffen for noget, de ikke har gjort. Siden juleferien har der gang på gang været situationer, hvor aftenkaffen er blevet aflyst som sanktion, fordi man ikke har kunnet udpege nogen skyldige.

Han peger på, at nogle elever opfører sig dårligt, fordi de er frustrerede over problemerne med tegnsprog, og at der ikke er nogen, der lytter. Men derfor skal eleverne ikke opføre sig dårligt, mener han.

- Man skal opføre sig ordentligt. Man bør huske på, at begge parter er mennesker og så prøve at få tingene løst til alles bedste.

Den opførsel er der ikke, mener han.

- Mange elever går direkte over og bliver uforskammede. Måske er det fordi de ikke kan udtrykke deres vrede eller diskutere tingene på anden måde med pædagogerne. De fleste af dem kan jo ikke ordentligt tegnsprog. Men det er stadig ikke i orden at være frække eller at lave hærværk.

Aleksander peger på, at nogle elever opfører sig dårligt, fordi de er frustrerede over problemerne med tegnsprog

DEBATAVIS PEGER PÅ PROBLEMER

Personale og elever misforstår hinanden eller forstår slet ikke hinanden. Der er alt for mange regler, og mange af dem er uklare. Der er mere diktatur end dialog.

Det har været svært at få de voksne til at lytte, og det var derfor, en klasse på Nyborgskolen i december skrev en debatavis, fortæller en af skribenterne:

- Pædagogerne og ledelsen siger, de lytter, men vi føler ikke, det passer. De taler ikke med os i øjenhøjde og de har ikke nogen

undersøgende tilgang, før beslutninger bliver truffet.

TIDLIGERE PÆDAGOG BEKYMRET

Tegnsproget og det sociale med nye venner fra hele landet er grunden til at eleverne har valgt at tage et år eller flere på skolen. Men mange af de pædagoger, der er ansat på kollegiet er nye, og kan ikke tegnsprog. Kun halvdelen kan et tegnsprog på et niveau, så de kan kommunikere ordentligt med eleverne.

Aleksander besøger pædagogernes kontor.

UDPLUK FRA DEBATAVIS

- Personalet misforstår eleverne
- Eleverne forstår ikke, hvad personalet fortæller dem
- Ledelsen laver nye regler bag elevernes rygge
- For mange regler og mange uklare regler
- Savner aktiviteter, hygge og fester med alkohol
- Ledelsen er ikke synlig til husmøder
- Nettet lukker ned på et tidspunkt, og der er faste sengetider

Kollegieleder
Flemming Christensen.

Q. er en tidligere pædagog med et stort indblik i døveverdenen og tegnsprog, som anonymt har udtalt sig til Døvebladet. Hun har bekymret fulgt med i udviklingen på Nyborgskolen.

- De nye medarbejdere har ikke ret mange at støtte sig op ad for at få indblik i døveverdenen. De døve medarbejdere har heller ikke mange til at kommunikere med og informere dem om hvad der sker, når der snakkes. Vi gamle havde jo hænderne oppe af lommen når der var døve medarbejdere til stede.

NOGLE GANGE ER DET HELT HEN I VEJRET

Aleksander mener, at det nogle gange er helt hen i vejret at se, hvordan enkelte pædagoger og elever prøver at kommunikere.

- Episoden har brændt sig fast i min nethinde, hvor en ny pædagog, taler direkte, uden tegnsprog, til en døv elev og forventer et svar fra vedkommende.

Aleksander er hørehæmmet, så for ham er kommunikationen med nye pædagoger ikke det store problem.

- Jeg kan dog mærke, at andre har problemer med pædagogerne, og jeg kan altså godt forstå dem. Vi er ikke

tilfredse med pædagogernes tegnsprog, men vi har fået forklaret af Søren (fortænder Søren Mogensen, red.), hvorfor det er sådan, og at pædagogerne gør, hvad de kan.

PÆDAGOGERNE GØR HVAD DE KAN

At man gør hvad man kan bekræfter kollegieleder Flemming Christensen, der har været ansat i et par år. Han fortæller, at fællessproget er tegnsprog, men at tegnstøttet dansk, og dansk med støttetegn også bruges. Det stadig stigende antal af hørehæmmede elever, og elever med CI har påvirket

Hvis jeg siger ja til en anden persons sprog, har jeg sagt ja til personen.

Hvis jeg siger nej til et sprog, har jeg sagt nej til personen, fordi sproget er en del af os selv.

Siger jeg ja til det, siger jeg ja til de døve.

Og det er vigtigt at tænke på, at de døve kan forlange at være døve, vi skal ikke forandre dem, vi skal undervise dem, hjælpe dem, men de skal have lov til at være døve.

Terje Basilier, norsk døvepsykolog, 1974

kommunikationssituationen på kollegiet, siger han.

Han forstår godt elevernes kritik, men påpeger at pædagogerne gør, hvad de kan:

- Alle vores ansatte vil meget gerne have det til at fungere, og det samme vil de fleste elever. Ved vores arbejdsplanlægning tager vi højde for, at det, så vidt det er muligt, er tegnsprogskyndige på arbejde.

- Det ville selvfølgelig være ønskeligt, at alle ansatte havde et højt tegnsprogsniveau.

FORSTANDER:

KRITIKKEN ER IKKE KONSTRUKTIV

Pressen har haft en hel del omtale af Nyborgskolen, og meget lidt af det, har været positivt eller konstruktivt, mener forstander Søren Mogensen. Han mener, at ledelsen altid har lyttet til både elever og forældre, og at al den negative omtale bunder i en række misforståelser omkring ledelsens intentioner.

TEKST: METTE BERTELSEN
FOTOS: HUNG TIEN VU

Kvalificeret viden inden for audiologi, viden om døves kultur, viden om ungdomskultur generelt, et overvejende godt tegnsprogsmiljø, medarbejdere med mange års erfaring og stor viden indenfor høretab. Det er Nyborgskolens styrker ifølge forstander Søren Mogensen.

Han kom til Nyborgskolen i 2006 som forstander. De resultater, han har opnået, er at få Nyborgskolen med i Region Syddanmark efter kommunalreformens start. Og så har han indført en helt røgfri og alkoholfri skole. Kollegiet er blevet ombygget for to millioner kroner. Søren Mogensens seneste udfordring er at få skabt ro om Nyborgskolen.

Hvordan har I haft det med den seneste omtale?

Al den negative omtale har ikke været rar for Nyborgskolen. Jeg synes ikke, omtalen har været spor konstruktiv. Det har påvirket alle. Vores medarbejdere, vores elever og mig naturligvis. Jeg føler, vi på det seneste er blevet meget misforstået af elev- og forældregruppen omkring vores intentioner.

Hvad har du at sige til, at eleverne mener, at halvdelen af pædagogerne på kollegiet ikke kan tegnsprog?

Der er nok noget om, at der er kommunikationsproblemer mellem eleverne og pædagogerne, især fordi vi har en hel del nye ansatte, som er i gang med

at lære tegnsprog. Vi har haft svært ved at rekruttere nyt personale med både specialpædagogiske og tegnsproglige kompetencer.

Men det handler også om vilje til at kommunikere. Fra begge sider. Jeg ved, at mine medarbejdere har oplevet, at eleverne vender ryggen til nogle af vores medarbejdere. Det er hårdt, især for de nye.

Er der nogen pædagoger, der "ikke gider" at lære tegnsprog?

Det er ikke min oplevelse. Alle vil gerne lære tegnsprog. Alle vores medarbejdere vil gerne i dialog med eleverne. Måske er det nogle, der har sværere ved tegnsprog end andre, det kan f.eks. være fordi, de er mere generte af natur. Hvis de ikke ville, ville vi jo ikke ansætte dem. Så nej jeg kan ikke genkende det billede.

Hvad har du at sige til eleverne ikke føler, de har så meget at have sagt overfor ledelsesbeslutninger og at de udgav en webavis?

Det kan jeg heller ikke genkende. Vi

lytter til eleverne. Eleverne har selv ansvar for at det, de siger, er konstruktivt, så vil jeg gerne diskutere med dem. Det sker nogle gange, at vi ikke kan efterkomme elevernes ønsker. For eksempel er alkohol ikke tilladt, så jeg kan ikke give dem lov til at drikke. Men jeg oplever, at eleverne fortolker det som en manglende vilje til at lytte fra min side. Nogle af vores medarbejdere blev stødt over tonen i en debatavis som eleverne skrev december 2008.

DDL og DDU ønsker at indgå i et samarbejde med Nyborgskolen for at skabe ro, hvad mener du om sådan et samarbejde?

I de to år, jeg har været forstander her, har jeg måttet fokusere på nogle interne problemer blandt pædagoggruppen på kollegiet. Fra nu af vil jeg gerne være mere aktiv omkring at sætte ansigt udadtil. Det er vigtigt for os, at DDL støtter op om vores arbejde. Problemerne, der er opstået i år, har givet os en oplevelse af, hvor vigtigt det er at have en fælles forståelse og at samarbejde med andre parter, og det er også derfor, at vi gerne vil have gennemført en undersøgelse af målgruppegrundlagets behov, både nu og for fremtiden. DDL er her en vigtig samarbejdspartner.

REGION SYDDANMARK: MANGLENDE TEGNSPROG ER IKKE PROBLEMET

Hvis man tror, at det er manglende tegnsprog, der er problemet på Nyborgskolen, så er det en forkert analyse af problemet, mener Torben Steen Nielsen fra Region Syddanmark.

En institution som Nyborgskolen skal kunne mange ting, fortæller Torben Steen Nielsen, der er afdelingschef for det sociale område hos Region Syddanmark. Skolen har indtil nu kun set på elevernes grad af handicap, fordi eleverne er døve og hørehæmmede – og ikke så meget på, hvad det er for en bagage de har med sig, når de begynder på skolen.

Vi mangler at se dem som hele mennesker, siger Torben Steen Nielsen.

Personalet på fremtidens Nyborgskolen skal derfor i øget grad have særlige specialpædagogiske kompetencer for at løse nogle af problemerne. Pædagogerne skal kende mere til elevernes tillægsvanskeligheder.

Søren Mogensen og Region Syddanmark har derfor planer om, at Nyborgskolen skal indlede et samarbejde blandt andet med pædagogseminariet i Odense om at øge den faglige viden omkring elever med særlige behov.

FORÆLDRE:

VI VIL ARBEJDE FOR RO OG GOD STEMNING

Nyborgskolen har en skolebestyrelse, der består af repræsentanter for elever, forældre, personale, ledelse, fra kommunen, regionen og diverse interesseorganisationer.

Forældrenes repræsentant, Lene Nørresø Bak, fortæller, at bestyrelsen efterfølgende har holdt et ekstraordinært bestyrelsesmøde og et almindeligt møde, hvor bestyrelsen diskuterede, hvordan man kunne komme videre. Her beskrev hun stemningen som positiv, at alle arbejdede for, at der skulle være ro og god stemning.

En række forældre har gennem Lene fået fremlagt en handlingsplan, som Region Syddanmark vil arbejde videre på. Hun fortæller:

- Det er også et ønske fra os forældre, at vi får et stormøde på Nyborgskolen, hvor vi alle, de unge, forældrene, ledelsen og personalet, kan være med til at skabe gode og trygge rammer for de kommende elever, og dem, der fortsætter.

Lene er mor til 18-årige Sebastian, der er andet års elev. For hende som mor er der to ting, der er vigtige for Nyborgskolen:

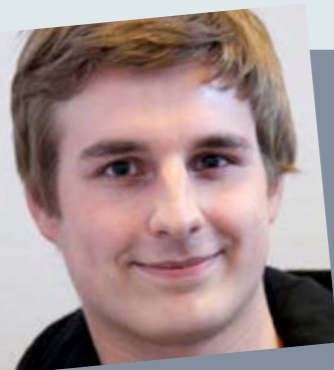
- Der er brug for flere pædagoger, der kan tegnsprog, og som kender til døves kultur, og som samtidig er pædagogisk kompetente. Og det er også vigtigt for mig, at Nyborgskolen har en ledelse, der går i dialog med de unge.

Er du døv og bor du i Nordjylland? Og kunne du godt tænke dig at blive bedre til at læse, skrive og stave? Så er der nu mulighed for at få forberedende voksenundervisning på Aalborgskolen / Døvblindecentret.

Undervisningen er gratis og foregår på fire forskellige niveauer. Hvert niveau består af 72 lektioner, hvor du skal bestå en skriftlig prøve for at komme op på det næste niveau.

Hvis du er interesseret og vil have nærmere oplysninger, kan du kontakte underviser Lene Schmidt, mobil: 31 21 21 69, e-mail: lrn@rn.dk.

Barn af døve trækker på sine opvækstvilkår i valgkamp

Til kommunalvalget i Helsingør stiller en CODA (hørende barn af voksne døve) op. Christopher Bering Baden er kun 19 år og fortæller, at hans opvækst som hørende barn af døve forældre har givet ham nogle særlige styrker:

- Jeg kan nemt sætte mig ind i, hvordan det er at vokse op som anden- eller tredjegenérations indvandrerbarn i Helsingør, og have ét univers i familien derhjemme og et helt andet i skolen og i fritiden. Der har altid været en kløft mellem min mor og mig, fordi vi tilhører to forskellige kulturer. Hun kender jo ikke rigtigt min verden og mit liv. Derfor kan hun heller ikke spørge ind til så meget.

Christophers far døde da Christopher var syv år gammel.

Kilde: Helsingør Dagblad

ENGLAND:

DØV HJEMLØS OVERFALDET AF RØVERE

I den engelske by, Preston, er en hjemløs døv mand blevet frataget sine høreapparater, høreapparatbatterier, sin koran og iransk-engelske parlør.

Manden sov på en bænk i en park om natten, hvor han blev overfaldet af to knivbevæbnede røvere.

Den hjemløse er en 21-årig døv mand fra Iran, der er i England på et studenter-visum. Han er i England for at lære tegnsprog og for at få et bedre liv. Han kan ikke engelsk og fik slemme skader i forbindelse med overfaldet.

Kilde: lep.co.uk

ENGLAND:

DØV SAGSØGER JURASTUDIE

En døv englænder, Roger Ford, var blevet optaget på jurastudiet på SAS Law School of Regent Street, London. Studiestedet blev orienteret om, at han ville have brug for en tegnsprogstolk.

To dage før han skulle starte på studiet, fik han en e-mail med besked fra studiestedet om, at de desværre ikke tilbyder tegnsprogstolkning.

Roger Ford sagsøger nu studiestedet for diskrimination.

Kilde: lawgazette.co.uk

Foto: Falck.com

USA:

EN DØV MANDS KAMP FOR AT BLIVE BRANDMAND

20-årige Adam Bondurant er vokset op med brandmandsfaget. Hans bedstefar var brandmand og tog Adam med på ture i brandbilen.

- Jeg har drømt om at blive brandmand, siden jeg var en lille dreng, men folk fortalte mig, at jeg ikke kunne blive brandmand pga. min døvhed, fortæller Adam til sin lokalavis.

For to år siden meldte Adam sig som frivillig brandmand. Her arbejdede Adam sig hen imod en certificering som brandmand og er nu en af de cirka 50 certificerede døve brandmænd i USA.

Kilde: northescambia.com

DATINGSITE FOR DØVE INDERE

I nogle befolkningsgrupper har det stor betydning at finde en ægtefælle, der har den samme baggrund som en selv. Det gælder f.eks. for indere, hvor forældrene ofte hjælper med at finde en ægtefælle til deres børn.

Hvis børnene er døve, bliver det lidt sværere at finde den rigtige ægtefælle, men det er der nu rådet bod på. En gruppe døve indere har nemlig oprettet et internationalt datingsite for døve indere.

- Det er meget bedre end almindelige datingsites, hvor man sætter alle de handicappede sammen i én gruppe, fortæller Ramgopal Gupta, der er far til en døv mand på 29 år.

Ramgopal Gupta har brugt mange penge på annoncer i aviser, gebyrer til ægteskabsbureauer, og han har sågar rejst til Delhi for at finde en kone til sin søn.

Datingsitet blev opført i september 2008, men allerede nu er der over 130 kvindelige og 155 mandlige profiler.

Kilde: Hindustan Times, den 23. marts 09

NAVNEFORVIRRING TEGNSPROGSFORENING ELLER DØVEFORENING?

TEKST: KLAUS HUSE, FORENINGSKONSULENT
FOTO: TEGNSPROGSHUSET

I Danmark var der fem døveforeninger, som i 2002 skiftede navn til tegnsprogsforening. I dag har Århus, København og Vejle Tegnsprogsforening valgt at ændre navnet tilbage til døveforening. Hvorfor vil vi gerne tilbage til at kalde vores foreninger for døveforeninger?

DET HELE STARTEDE PÅ ET LANDSMØDE

I 2002 havde DDL inviteret den finske døve politiker Markku Jokinen og forskeren Tove Skutnabb-Kangas til et foredrag om emnet folkemord. De mente, at man ved at forhindre døve i at bruge tegnsprog, ikke anerkendte folkemord. De kom også ind på, at det er vigtigt kæmpe for, at døves sprog, tegnsprog, skulle have en status som et sprog og døve som en sproglig, kulturel gruppe.

FEM FORENINGER SKIFTEDE NAVNE

Repræsentanterne fra døveforeningerne blev så inspirerede, at fem af de større døveforeninger fik deres navne omdøbt til "tegnprogsforening". Det var døveforeningerne i Aalborg, Århus, Fredericia, Vejle og København. Ideen var også, at ordet Tegnsprogsforening kunne appellere til flere personer, fordi man ikke nødvendigvis skulle være døv for at bruge tegnsprog. Alle de, som har lært tegnsprog for at være sammen med døve, kunne nu være med: Tegnsprogstolke, professionelle i døveverdenen, familie, pårørende og venner. Døveforeningen af 1866 i København fik tilmed deres ejendom omdøbt til at hedde Tegnsprogshuset, og de købte domænenavnet tegnsprogshuset.dk. Inden der var gået 2 år, var forandringerne trådt i kraft. Ideen om tegnsprogsforening blev modtaget med blandede følelser blandt medlemmerne, men et flertal på 60-40 sikrede navneskiftet.

SKULLE VI NU KALDE OS TEGNSPROGSBRUGERE?

I kølvandet på disse foreningers navneskift, kom flere medlemmer ind på det, om døve nu skulle til at kalde sig selv for tegnsprogbrugere i stedet for at kalde sig døve. Det var svært for mange. Ingen hørende, der kom

til at møde døve, kunne forholde sig til dem, såfremt de sagde, at de var tegnsprogsbrugere. For mit eget personlige vedkommende måtte jeg holde et mindre foredrag hver gang, jeg mødte nye mennesker: Hvorfor kaldte jeg mig selv tegnsprogsbruger i stedet for at sige, at jeg var døv? Mange ved godt hvordan man skal tale med en døv, og at det går gennem en tolk osv. Men hvad er en tegnsprogsbruger?

DØV ER UDTRYK FOR VORES IDENTITET

Vi kalder os for døve, fordi det er vores identitet. Vi har to klassiske varianter af tegnet døv: Det gamle tegn for "døvstum", hvor man først har pegefingeren på øret og så derefter på munden. Og så har vi det nyere og mere udbredte tegn for "døv". Det gamle tegn "døvstum" markerer, at vi taler om en person med en stærk døveidentitet, og som har tegnsprog som første sprog. Det nyere tegn "døv" er derimod mere neutralt. Det ligger mere i grænseområdet rent sprogmæssigt og identitetsmæssigt. Men selv om vi kalder os døve, kalder vi ikke vores sprog døvesprog. Det hedder heller ikke døvetolk. Og alligevel blev ordet tegnsprogsbruger og tegnsprogsforening ved med at klinge forkeret i mange døves øjne.

TILBAGE TIL DØVEFORENING

Nu er der gået syv år med de fem tegnsprogsforeninger i Danmark. Nu skal vi kaste et blik på, hvordan det er gået med tegnsprogsforeningernes image udadtil. Århus Tegnsprogsforening valgte i 2009 at ændre navnet tilbage til Døveforening. Aalborg Tegnsprogsforening har vedtaget, at de skal ændre deres navn tilbage til døveforening i 2010.

Også hos Storkøbenhavns Tegnsprogsforening har medlemmerne ønsket at gå tilbage til det gamle navn Døveforeningen af 1866. Den nuværende bestyrelse har valgt at lytte til medlemmerne.

Derfor foreslog bestyrelsen foreslået et officielt navneskifte, og afgørelsen fandt sted ved Tegnsprogsforeningens ordinære generalforsamling d. 28. april. Tidligere formand Maja Toft fortæller: - Vores medlemmer identificerer sig bedre med ordet døveforening, og det er også her, de fleste føler sig hjemme og hører til. Og desuden troede folk udefra ofte, at vi udbød kurser i tegnsprog, fordi vi kaldte os en tegnsprogsforening.

ORDET DØV LIGGER DYBT I OS

Baggrunden for at mange foreninger gerne vil ændre navnet tilbage er nok den, at døve selv har svært ved at bruge ordet tegnsprogsforening. Ordet døv ligger dybt i os, vi forbinder ordet døv med os, og derfor føles tegnsprogsforening ubekvemt at sige, selvom tegnsprog er vores, døves sprog.

Idealistisk set lyder det måske smukt at kalde vores foreninger og landsforbund for noget, som binder os alle sammen: Tegnsprog. Altså tegnsprogsforening, tegnsprogsforbund og tegnsprogsbruger. Men i praksis fungerer det tilsyneladende ikke. Vores identitet er nu engang: Døveforening, døveforbund og døv.

Tilbage er kun Aalborg og Fredericia Tegnsprogsforening. Norddijderne har planer om at skifte tilbage til Døveforening ved førstkommande lejlighed.

BEGRUNDELSERNE FOR AT SKIFTE TIL TEGNSPROGSFORENING I 2002 VAR BL.A.:

- ▶ Man ville flytte fokus fra hørehandicappet til noget mere positivt, og det som er kendetegnende for døve, tegnsprog.
- ▶ Man ville markere udadtil, at man har fokus på tegnsprog og vil fremme tegnsprog og døve som en sproglig-kulturel gruppe.
- ▶ Man mente, at flere tilskudskroner ville finde vej til en tegnsprogsforening.
- ▶ Man mente, at omverdenen ville få en klarere opfattelse af døve og foreningerne.
- ▶ Hørende som ville støtte tegnsprog og måske kunne tegnsprog ville føle sig mere velkomne.

ANNONCER

ANNONCER

TEKST OG FOTOS: METTE BERTELSEN

ÆLDREVEJLEDER: VI SKABER BEDRE LIVSKVALITET HOS ÆLDRE

Anne Margrethe Philipsen elsker sit arbejde som ældrevejleder for København og det øvrige Sjælland. Hun skal omstille sig til mange situationer og ikke en eneste dag er ens. Som ældrevejleder for døve fungerer hun som samtalepartner, bisidder, sjælesørger, socialrådgiver, koordinator og en ven i nøden.

15-18.000 kilometer om året. Så mange kilometer kører hun i bil, når hun skal besøge ældre døve fra Guldborgsund i syd til Helsingør i nord. I dag kommer hun lige fra et hospitalsbesøg og en krisesamtale.

- Der er altid mere pres på om efteråret og om vinteren. Det er fordi, at der om vinteren er mere sygdom, der er jul, lukkede butikker og lukket pensionistklub. Hvis man som pensionist ikke har pårørende, er det meget ensomt.

ÆLDRE DØVE HAR DET BEDRE I DAG

I dag har ældre døve meget bedre livskvalitet i forhold til for bare nogle år siden, fortæller Anne Margrethe, der har været aktiv indenfor ældreområdet i mere end ti år.

- Ældre døve er blevet mere åbne og tør have mere kontakt. Tidligere var mange døve ret autoritetstro, og de var lukkede omkring deres private forhold. De har nu synlige tilbud fra det offentlige og der findes pensionistklubber for døve. De kan få kørselshjælp, så de

kan komme i pensionistklub og møde andre ældre døve. De får kort sagt flere informationer og mere hjælp i dag.

STADIG MANGE ISOLEREDE ÆLDRE DØVE

Der findes stadig en del ældre døve, der lever et isoleret liv. Når man bor ude på landet som ældre døve, har man sværere ved at få kontakt til andre mennesker i forhold til de ældre, hørende borgere, fortæller Anne Margrethe.

- Historien for disse mennesker er som regel, at de efter endt skolegang på en af døveskolerne, er vendt hjem til isoleret liv sammen med deres forældre. Nogle af dem bliver aldrig gift eller får børn, og de har ikke kontakt til andre døve. Når forældrene så efter en årrække dør, bliver de helt alene.

- Nogle har god kontakt med søskende, niecer, nevøer. Andre har ikke. De pårørende bliver meget glade for, at vi ældrevejledere er der, for så kan vi aflaste dem for et ellers stort ansvar. Anne Margrethe hjælper f.eks. med at søge transportshjælp til den nærmeste pensionistklub, eller finder

en besøgsven, der gerne vil komme og snakke med borgeren over en kop kaffe.

VI HJÆLPER BORGERNE OVER KOMMUNIKATIONS- BARRIERERNE

Mange ældre døve har på grund af sprogbarriererne svært ved at forstå, hvad f.eks. lægen siger. Det gør det ikke bedre, at ældre døve har meget sværere ved dansk i forhold til deres hørende medborgere, forklarer Anne Margrethe:

- Hvad betyder for eksempel emboli? Og når man får en alvorlig diagnose af lægen, er man naturligvis i chok og går måske helt i stå. Det kan jo ske for os alle. Så er det rart at have en ældrevejleder ved hånden, der på tegnsprog kan sikre sig, at borgeren ved, at han eller hun altså har fået en blodprop i lungen, og at de skal have den og den medicin, som skal tages på det og det tidspunkt, forklarer hun.

Tolkene er også glade for, at ældrevejlederen er til stede. Tolkens rolle er kun at formidle, så hun har ikke mulighed for at f.eks. at hjælpe, hvis samtalen ryger af sporet.

Derudover har Anne Margrethe helt styr på det gamle tegnsprog og på mundhåndsystemet, som mange ældre bruger meget.

- Det er vigtigt, især når jeg ofte tager ud til krise og sorg. For eksempel, hvis en ældre døve borger har mistet sin ægtefælle, eller hvis en borger er blevet ramt af livstruende sygdom. I sådan nogle situationer er det meget, meget svært at håndtere samtaler med f.eks. bedemanden gennem en tredje person, som en tolk jo er.

IKKE ALLE ØNSKER HJÆLP

Det er ikke alle ældre døve borgere, der ønsker hjælp. Flere har sagt til Anne Margrethe, at de klarer sig fint, og at en tegnsprogstolk ikke er nødvendig. Generationen af ældre døve har nemlig altid været vant til at klare sig selv, nogle gange med hjælp af deres børn.

- Der var engang en 75-årig enke. Hun var en fin dame, sød og klog. Hendes voksne børn havde bosat sig med deres familier langt fra hende. Så hun måtte ofte vente i måneder, før hun kunne få koordineret en aftale med børnene

og det offentlige. Hun mente, at det fungerede fint nok, og at hun da ikke havde behov for mere.

MED EN TOLK FÅR ÆLDRE MEGET MERE UDBYTT

Den søde enke kom på et tidspunkt i kontakt med Anne Margrethe. Hun og Anne Margrethe fik bestilt en tegnsprogstolk til en lægesamtale. Anne Margrethe smiler, da hun fortæller den efterfølgende historie:

- Lægen var bagefter helt overrasket over, hvor meget hun fik fortalt ham. Normalt var hun meget ordknapp. Samtalerne var ofte baseret på korte og nødvendige informationer. Men med en tolk fik hun så meget mere ud af det, og det var jo klart, fordi hun ikke havde lyst til at hendes børn skulle få alle mulige private oplysninger om hende.

ÆLDREVEJLEDNINGEN - ET TILBUD TIL DØVE BORGERE OVER 65 ÅR

Når du fylder 65 år, får du et brev fra din lokale ældrevejleder. Her kan du læse mere om, hvilke tilbud du kan benytte dig af. Der findes tre ældrevejledere i Danmark. Ældrevejledningen startede som et projekt i år 2000 i København. Siden 2004 har ældrevejledningen været landsdækkende.

Flere har sagt til Anne Margrethe, at de klarer sig fint, og at en tegnsprogstolk ikke er nødvendig. Generationen af ældre døve har nemlig altid været vant til at klare sig selv, nogle gange med hjælp af deres børn

ANNONCER

ANNONCER

Brahe Noun forklarer, hvordan hun har forstået en opgave, som hendes lærer har givet hende. Den 18-årige pige går i ottende klasse og bliver færdig med sin uddannelse til sommer.

I Cambodja eksisterer døvhed ikke officielt, og døvhed forveksles ofte med dumhed. Ud af hundredvis af organisationer i det fattige land i Sydøstasien er det kun to, der har fokus på problemet.

Der er seks-otte elever i hver klasse. Mange af eleverne har tidligere gået i cambodjansk folkeskole, hvor der normalt er 50-60 elever i en klasse.

På væggene hænger adskillige hjælpemidler, som denne plakat med alfabetet.

Lærer Boun Lang er en af de få voksne i Cambodja, der kan tegnsprog. Han er ikke selv döv. Hver tredje måned går han til undervisning på Deaf Development Centers døveskole for voksne i hovedstaden Phnom Penh.

DØVE findes ikke I CAMBODJA

TEKST: JOURNALIST ANYA PALM
FOTOS: NICOLAS AXELROD

Siem Reap, Cambodja: Fire gule bygninger med grønne tage ligger ud til hovedvejen i den cambodjanske turistby, Siem Reap. Solen danner skarpe skygger i støvet og et stort frugttræ står i midten af gården. Alle døre står vidt åbne, og selvom der er unaturligt stille, er der masser af mennesker at se. I hvert lokale sidder skoleelever i hvide og mørkeblå uniformer bænket og kigger mod tavlen.

I et af lokalene er en pige ved at flække af grin. Det er en utrænnet, guttural lyd, hun udstøder, og var det ikke for hendes store smil, ville det være umuligt at af-

gøre om hun græd, grinede eller gjorde nar.

Pigen hedder Brahe Noun. Hun er elev på Krousar Thmey School for Deaf, en af Cambodjas blot fem døveskoler. Skolen startede i 2001 og tilbyder undervisning på tegnsprog til 122 døve elever. Tre andre skoler ligger i andre provinser, og i hovedstaden Phnom Penh ligger en døveskole for voksne. Brahe Noun gik i normal skole til hun var 13, fordi hendes familie ikke forstod, hvorfor hun ikke kunne tale.

- Jeg er så glad for, at der er andre, der ikke kan høre, fortæller Brahe Noun. Hun kommer oprindeligt fra Kompong, en provinsby tæt på skolen, og nu bor hun på skolen. Hun er livlig – en ballademager, siger hendes lærer – og når hun taler med sine hænder, følger munden med, og hun udstøder mange

lyde. Især, når hun bliver ivrig.

- Jeg kunne ikke tale med mine søskende eller de andre i skolen. De legede aldrig med mig og troede, at jeg var lidt dum, siger pigen.

VED IKKE, HVAD DØVHED ER

Nouns historie er ganske almindelig, mener lederen af Deaf Development Programme i Cambodja, Charles Dittmeier. Programmet er uafhængigt og finansieres af udenlandske donorer, for selvom der er omkring 50.000 døve i landet, er døvhed ikke et officielt anerkendt handicap. Hos mange bliver døvhed aldrig opdaget, siger han.

- Døve er meget isolerede. Fordi de ikke selv forstår, hvorfor de ikke kan være med, lever de i et slags parallelt univers, hvor de er overladt til sig selv, forklarer han.

Som regel udvikler døve et hjemmelavet sprog med 30-50 tegn, som de kan bruge med deres familie. Men disse tegn varierer og kan ikke erstatte et sprog. På skolerne undervises der i amerikansk og til dels i Khmer, der er landets officielle sprog. Men tegnsproget på Khmer er ufuldstændigt og meget nyt.

- Tegnsprog kom til Cambodja i 1998 – før det fandtes det slet ikke. Og i dag er det begrænset, hvor langt vi kan nå ud med sproget, fordi der er så lidt fokus på døve, siger han.

At sproget er så nyt betyder også, at de fleste voksne døve i Cambodja er uudannede og uden nogen form for sprog. - De har aldrig mødt et andet døvt menneske og tror, at de er de eneste i verden, der ikke kan høre, siger han og fortæller, hvordan han hver gang et nyt hold starter, oplever elever, som nægter at tro på, at alle de andre i klassen også er døve.

FOR FÅ MIDLER

Charles Dittmeier sidder i hovedstaden, på forkontoret til døveskolen for voksne. Hans Deaf Development Programme er det ene af bare to organisationer, der beskæftiger sig med døve.

De 50 elever, der går her, har personalet fundet ved at køre ud til landsbyer og spørge befolkningen, om de kender nogen, der ikke kan tale.

- Det er skræmmende, fordi det er relativt uorganiseret og med stor fare for at lade nogen i stikken. Men der er ikke meget andet at gøre, siger han. Når personalet er ude, holder de samtidig workshops om, hvad det vil sige at være döv.

- At det er to uafhængige organisationer, der håndterer døveuddannelsen, giver selvfølgelig et kæmpeproblem; Det gør, at der er tusindvis af mennesker, der ikke kan hjælpes, siger Dittmeier. Han anslår, at omkring 1.000 ud af landets 50.000 døve får undervisning på tegnsprog. Samtidig lander alt døvhedsrelateret på hans bord, fordi der ikke er andre steder at henvende sig.

- Sociale sager, handicap, skader og sygdomme, der har med ørerne at gøre,

ender her. Det har vi hverken ressourcer eller kompetencer til, men vi gør, hvad vi kan, siger han.

En af de sager Dittmeier referer til, er sagen om en ung mand med sort, bølget hår og strøget skjorte. Han sidder i lokalet ved siden af kontoret og griner sammen med et par venner, mens der er pause i undervisningen. Manden er velldit, høflig, høj, slank, udadvendt – og navnløs.

To turister fandt den unge mand, der blot flakkede rundt. Han kunne ikke tale, og han reagerede ikke, når de talte til ham.

MANDEN UDEN NAVN

I september 2007 fandt to turister den unge mand, der blot flakkede rundt. Han kunne ikke tale, og han reagerede ikke, når de talte til ham. De to turister forstod hurtigt, at den navnløse mand var döv og afleverede ham til Deaf Development

Programme.

- Vi fik ham ind for halvandet år siden, men det er stadig et mysterium, hvem han er, siger Charles Dittmeier. Den unge mand – som organisationen døbte F-4 efter en tatovering på hans underarm – er tydeligvis cambodjaner. Men han er ikke opvokset i Cambodja.

Eleverne lærer tegnsprog, men også matematik, geografi og historie. De undervises på en blanding af amerikansk tegnsprog og Khmer, men håbet er at Khmer på et tidspunkt bliver så udviklet, at der ikke er behov for andre sprog.

Børnene har sjældent mødt en anden døv før, nu er der et særligt sammenhold i klasserne. De elever, der klarer sig bedst, hjælper kammeraterne.

- Han kender ikke til landet og skikkene, men har nogle vestlige manerer, så vi tror, han kommer fra et vestligt land. Men hvilket vestligt land kan man leve i til man er en ung mand, uden at gå i skole? Uden at have et sprog? spørger Charles Dittmeier.

Selvom F-4 trives på skolen, har han mange gange sagt, at han gerne vil hjem.

- Hvor er det? Vi har været ved alle ambassader og har endda haft kontakt til forskellige cambodjanske bander, på grund af hans tatovering, men ingen kender ham, siger lederen og forklarer, at F-4 ikke har noget begreb om lande eller geografiske

kendemærker, så selvom han tilsyneladende har et hjem, kan han ikke forklare, hvor fra han er kommet. Han var i besiddelse af et postkort fra Montreal, skrevet på cambodjansk, men det var ikke poststempelt og uden afsender. Den canadiske ambassade har ingen savnede personer, der passer på F-4, og heller ikke skolens kontakter i det canadisk-cambodjanske samfund har haft held til at opspore nogen, der kender ham.

- Vi aner ikke, hvad vi skal gøre med ham. Han har bogstaveligt talt ingen identitet, siger Dittmeier.

HELT OP TIL TILFÆLDIGHEDER

Forhåbentlig støder F-4 en dag ind i noget, han kan genkende, og som kan hjælpe med at identificere ham. Men foreløbig ser mysteriet om den velfungerende, men non-kommunikative unge mand, ud til at forblive uløst. På skolen i Siem Reap sidder en jævnaldrende ung dame, som skæbnen har tildelt bedre kort end F-4. Hun og hendes kammerater forlader klasselokallet for at gå til frokost og lydøst fyldes skolegården med leg og latter.

- Det er klart, at døve oplever succes og tryghed, når de opdager, de ikke er de eneste døve i verden, for det var jo det, de troede.

Men så længe der er så stor uvidenhed om det at være døv, er skolerne bare et helle for den procentdel, vi kan nå. Det er ikke tilfredsstillende, og desværre er der lang vej igen, siger Charles Dittmeier. Ude foran skolen er det almindelige mylder tiltaget. En dame tilbyder

frugt til forbi passerende med en høj og skinger stemme. En lastbil fyldt med fabriksarbejdere kører forbi og trafikken tager til. Cambodjas arbejdende befolkning er også på vej til frokost. Det larmer.

FAKTA OM DØVE I CAMBODJA:

Der er omkring 50.000 døve. Størstedelen lever uden hjælp og forståelse fra det omgivende samfund.

Der er to organisationer, der arbejder med døve i Cambodja. Krousar Thmey er en fransk organisation, der driver fire skoler for døve børn. Deaf Development Programme hører under den amerikanske organisation Maryknoll og driver et døvecenter for voksne.

Tegnsprog kom til landet i 1998, og det er stadig ufuldendt. De fem skoler, der findes, underviser alle både i amerikansk og i Khmer-tegnsprog. Der er omkring 1.000 elever, voksne og børn, i alt.

Døvhed er et usynligt handicap, og mange familier forstår ikke, at deres døve børn ikke kan gå i skole. Derfor er mange voksne døve uuddannede og kan hverken tale, skrive eller tegnsprog.

I 2009 dimitterer de første døve studenter nogensinde i Cambodja. Uddannelsen er dog stadig uofficiel, og den cambodjanske regering har ikke anerkendt døvhed som et handicap.

Mere information: Krousar Thmey: <http://www.krousar-thmey.org/e/cambodge.htm> Deaf Development Programme: www.ddp-cambodia.org

MARKKU JOKKINEN

SÅDAN SER VI PÅ LEDELSE

I følge de tidligere lederstafetter i Døvebladet skriver mine dygtige kolleger, at en god leder skal have stærke kulturelle og kommunikationsmæssige kompetencer, være visionær, forandringsparat og vide, hvordan man skal bruge visioner og strategier for at opnå de forhold, som er vigtige for de mennesker og grupper, man er leder for.

Jeg har lyst til at tilføje, at en vigtig del af lederskab er evnen til at se tingene i et større perspektiv. Uden det kan en leder ikke guide folk i den retning, der fører til opfyldelsen af deres visioner. En god leder skal også kunne lytte til sit hjerte og til, hvad andre har på hjerte. Det fører til et stærkt engagement og en følelse af sammenhold.

HVILKE TANKER HAR DU OMKRING LEDELSE?

Der er nogle almene procedurer, som folk går igennem for at blive ledere, men samtidig er det også en unik og individuel proces. Jeg nyder at mødes med andre og dele mine tanker og erfaringer, det er såvel døve som hørende ledere, fordi vi har noget til fælles, som gør, at vi forstår hinanden.

Samtidig er det meget berigende at finde ud af, hvordan hver enkelt leder ser og gør ting på deres egen unikke måde. Deres forskellige lederstil hjælper mig til at opbygge og ajourføre mit eget lederskab. At være en god leder betyder, at man har fundet sin egen lederstil, og at man har det godt med den. En lederstil som også matcher ens personlighed og evner.

HVORDAN BLEV DU LEDER?

Min egen vej til lederposten har været lang. Jeg kan sammenfatte det ganske kort. Uden en stor støtte fra mine nærmeste, gode ledere og forskellige grupper, som jeg har fået æren af at være leder for, var jeg ikke blevet leder.

HVAD HAR DU LÆRT?

Jeg lærer stadig nyt hver dag. Jeg har haft dage og været ude for situationer, hvor jeg har tvivlet på mig selv og mine mål, men ved at lytte til min intuition og bruge de erfaringer, jeg har fået gennem årene, har jeg fundet vejen igen. At være leder er også at følge ens intuition og kombinere det med ens egne visionære og strategiske evner. Men først og fremmest er det at være leder også at inspirere folk til at komme videre.

HVORDAN SER DU PÅ DØVEVERDENENS FREMTID?

Jeg er meget beæret over at kunne opleve de forskellige døvesamfund i hele verden i min egenskab af præsident for Verdensforbundet for Døve (World Federation of the Deaf). Jeg behøver ikke gentage tidligere ledes visioner om fremtiden. Jeg ser en strålende fremtid for os, for vi lægger os ikke ned. Tværtimod – vi kan påvirke fremtiden ved at skabe den sammen med vores allierede.

HVEM VIL DU OVERDRAGE STAFETTEN TIL – EN PERSON, DER I DINE ØJNE GØR EN SÆRLIG FORSKEL?

Jeg vil gerne overdrage stafetten til Lars Åke Wikström, som i mange år har været en stærk leder for svenska Dövas Riksförbund, og som går på pension juni 2009.

Kan døve stå i front og lede? Selvfølgelig! Vi stiller skarpt på frontløberne i døveverdenen. Det er de ledende døve ildsjæle, der er professionelle, og som hver eneste dag tager stilling til mange ting af betydning og som fører vigtige beslutninger ud i livet. Hvad er det, der ligger bag deres helt særlige drive og engagement?

Det er Ole Vestergaard, der har givet stafetten videre: Markku har en sjældent evne at kunne kombinere 3 ting: Han udøver god ledelse i sin utrættelige kamp for tegnsprog og menneskerettigheder, og dette krydrer han med sin formidable formidlings-evne. Han når ud til stort set alle de mennesker, han er i kontakt med.

MARKKU JOKINEN

Præsident for World Federation of the Deaf

Bor i Helsinki, Finland

SÅ ER DEN HER:

TOLKEUDREDNINGEN

TEKST: HELLE SKJOLDAN
ARKIVFOTO: TY STANGE

Hvor mange penge tolkes der for hvert år for døve, døvblinde, døvblevne og hørehæmmede?

Det har ikke været muligt, at opgøre forbruget helt præcist, men Capacent-Epinion har foretaget et skøn, baseret på mange forskellige kilder. De har nået frem til, at der tolkes for et sted mellem 135-163 mio. kr. om året.

Man har spurgt både brugerne, tolkene, tolkeleverandørerne samt de offentlige

myndigheder, der betaler for tolkning, for at nå frem til dette skøn. Mens både brugere og tolke har svaret beredvilligt på spørgsmålene, har vi desværre oplevet, at kun meget få tolkeleverandører har villet oplyse deres indtægter på tolkeområdet. Fra betalernes side er det kun i SU-styrelsen, Arbejdsmarkedsstyrelsen og Det Sociale Tolkeprojekt, at man har et samlet overblik over udgifterne til tolkning. Hverken i kommunerne, regionerne eller hos Rigspolitiet har man tilsyneladende overblik over, hvor mange penge man bruger til tolkning.

Er der behov for mere tolkning end der gives i dag? Og hvordan vil tolkebehovet udvikle sig fremover?

Tolkeudredningen viser, at der er et udækket tolkebehov på ca. 64.000 timer om året – det vil sige, at det kun er ca. 73% af alle opgaver, hvor brugerne mener der er behov for tolk, som rent faktisk tolkes. Der er forskellige grunde til at 27% af alle tolkeopgaver ikke løses, i nogle tilfælde er det på grund af manglende bevilling – andre gange er det pga. mangel på tolke. I ca. 1/3 af tilfældene er det på grund af tolkemand, at opgaven ikke kan løses.

Nu er tolkeudredningen færdig. For penge, som DDL søgte og fik fra satspuljen, har Capacent-Epinion lavet en stor undersøgelse af tolkeområdet. Læs her nogle af hovedpunkterne i tolkeudredningen.

Det skønnes, at tolkebehovet vil vokse i de kommende år – i hvert fald frem til år 2018. Herefter vil kurven sandsynligvis begynde at flade ud, da effekten af CI forventes at reducere gruppen af unge døve med behov for tegnsprogstolkning. På uddannelsesområdet må man forvente et fald i efterspørgsel på tegnsprogstolkning fra år 2018-2028. Et fald i efterspørgslen på arbejdsmarkedstolkning vil ikke slå igennem med samme effekt på grund af den langt større aldersspredning. Sammenlagt forventes der et fald i tolkebehovet på op til 33% frem mod år 2028.

Capacent-Epinion skriver dog også, at det er for tidligt at forudse, om de tidligt implanterede CI-børn helt vil kunne undvære tolk i forbindelse med f.eks. en uddannelse. Derfor må ovenstående prognose tages med et vist forbehold.

Er der uddannet tegnsprogstolke nok? Hvor mange tolke vil der være brug for fremover?

Nej, der er stadig ikke uddannet tolke nok. I alt er der uddannet ca. 400. Heraf er der kun ca. 250, der er aktive i faget i dag. Med 100 tolke mere ville man kunne dække det nuværende behov. Og der vil være brug for flere tolke fremover, for behovet vokser.

Hvorfor er tegnsprogstolkning så dyrt – f.eks. sammenlignet med fremmedsprogstolkning?

Forklaringen på den voldsomme prisudvikling på området finder Capacent-Epinion bl.a. i det faktum, at de betalende myndigheder (undtagen SU-styrelsen) hidtil ikke har sendt tolkning i udbud – eller på anden vis forsøgt at presse prisen ned. Der eksisterer i dag stort set ingen konkurrence på prisen, idet man blot betaler Center for Døves takst. Det foreslås i rapporten, at myndighederne sender tolkning i udbud – på alle områder, således at der også kommer reel konkurrence på prisen.

Tegnsprogstolkning er i dag 50% dyrere end den højeste takst for fremmedsprogstolkning. I modsætning til på tegnsprogstolkeområdet har man mange leverandører på fremmedsprogstolkeområdet. Ca. 2200. Der er således mere konkurrence på området og prisen på fremmedsprogstolkning er under løbende forhandling. Derudover viser undersøgelsen, at uklare retningslinjer omkring bevillings- og betalingsspørgsmålet koster ekstra administration.

Hvad mener tolkebrugerne? Er de tilfredse med tolkningen som den fungerer i dag?

Tolkebrugerne er generelt tilfredse med kvaliteten af den tolkning, de får i dag. Og tolkebrugerne lægger stor vægt på det frie valg – dvs. muligheden for selv at kunne vælge tolkeudbydere og tolk. Det personlige kendskab til tolken er uhyre vigtigt. Således svarer halvdelen af alle tolkebrugere, at de er nervøse for

om tolken kan aflæse dem, hvis der er tale om en ukendt tolk.

Mens brugerne altså grundlæggende set er tilfredse med at have fået en valgmulighed, peges der dog også på ulemperne ved systemet, som det fungerer i dag med de mange små udbydere: Svært ved at finde rundt i systemerne – især omkring bevillingsspørgsmål har brugerne brug for hjælp, og der bliver peget på behovet for mere koordination på området, så man ikke skal shoppe fra én udbyder til en anden, når man skal bestille tolk.

Hvad synes tolkene om deres arbejdsforhold?

Der er generelt stor tilfredshed blandt tolkene. Både med arbejdsforholdene generelt og med de faglige udfordringer på jobbet. Dog savner mange tolke bedre videreuddannelsesmuligheder. Dette er noget, Capacent-Epinion anbefaler, at man arbejder videre med, hvis man vil holde bedre på tolkene i faget.

Hvordan kan tolkeområdet tilrettelægges mere hensigtsmæssigt fremover?

Capacent-Epinion foreslår, at man laver en fælles tolkeløsning for alle de områder, der i dag ligger under det sociale tolkeprojekt, der kan viderefakturere tolkningen til de respektive sektorer. Desuden foreslår de, at man sender tolkning i udbud, med henblik på at sikre kvalitet, leveringssikkerhed mv. – men også for at kunne styre området prismæssigt.

Derudover foreslås, at man indfører en kvalitetsmæssig graduering af prisen – så der betales for tolkenes forskellige kompetencer. Dette vil også give incitament til at få tilbudt tolkene bedre specialiserings- og videreuddannelsesmuligheder.

Og endelig foreslås det, at man indfører en form for bevillingsramme for den enkelte tolkebruger – et klippekort – på det sociale område.

Danske Døves Landsforbund søger

KAMPAGNEMEDARBEJDER

Kan du kommunikere via web, presse og tryk, og kan du tænke integreret på tværs af medier? Er du god til både at få gode ideer og samtidigt sparke bolden sikkert i mål? Kan du skrive, og er du god til at planlægge dit arbejde og til at overholde deadlines?

Danske Døves Landsforbund søger en kampagne-medarbejder, der kan tænke fra idé til færdigt resultat i en stor arbejdsmarkeds-kampagne målrettet både døve og hørende. Du vil både være den, der skal tænke strategisk – og den, der skal være udførende i kampagnen. Men ikke alene. Kampagnen skal laves i tæt samspil med en anden medarbejder samt med vores kommunikationsansvarlige.

DINE OPGAVER:

- ▶ Udarbejde kampagnestrategien sammen med vores kommunikationsansvarlige
- ▶ Projektledelse af kampagneaktiviteter
- ▶ Produktion af kampagnematerialer, herunder grafisk materiale, annoncer, publikationer, plakater mv.
- ▶ Udarbejde kampagneshjemmeside i samspil med bureau
- ▶ Gennemføre undersøgelse af danskernes syn på handicappede
- ▶ Udbrede kampagnen i netværk i øvrigt

DINE KVALIFIKATIONER:

- ▶ Uddannet cand.comm., cand.mag, journalist el. lign.
- ▶ Kampagneerfaring
- ▶ Erfaring med projektstyring af produktioner
- ▶ Levende pen og god til skriftlig dansk
- ▶ Udadvendt og fordomsfri
- ▶ Teamspirit

STILLINGEN:

Stillingen er 30 timer om ugen og er tidsbegrænset på 2½ år – fra 15. august 2009 (eller efter aftale) – 31. december 2011.

Danske Døves Landsforbund er en interesseorganisation, der arbejder for at skabe politisk lydhørhed for døve tegnsprogsbrugere i Danmark. Vi har p.t. 2.200 medlemmer og vi er anerkendte for vores engagement og evne til at skabe mærkbare resultater for døve.

Danske Døves Landsforbund er en tosproget arbejdsplads med tegnsprog som vores fællessprog. Det er en absolut fordel, hvis du kan tegnsprog. Kan du ikke tegnsprog, skal du være villig til at lære det. Vi har gode personalevilkår såsom 7 ugers ferie, flexetid, hjemmearbejdsplads, årlige sociale aktiviteter m.m.

Du vil indgå i en kommunikationsafdeling, som består af en redaktør, to interessepolitiske konsulenter, en nyhedsredaktør/webmaster og en kommunikationsansvarlig. Derudover vil der også blive tilknyttet yderligere en medarbejder til kampagnen.

Vi er p.t. 18 medarbejdere på sekretariatet, der har til huse i hjertet af København med gåafstand til Christiansborg, Gl.Strand og Strøget.

Løn forhandles med udgangspunkt i uddannelsesbaggrund, anciennitet og kvalifikationer.

Ansøgningsfrist onsdag d. 3. juni 2009 kl. 12.00
Samtaler i uge 25

Spørgsmål til stillingen – kontakt kommunikationsansvarlig Birgitte Oppermann bo@deaf.dk, mobil 21268904

Ansøgning mrk. "Kampagnemedarbejder 1" og cv samt relevant materiale sendes på mail til ddl@deaf.dk alternativt snailmail:

Danske Døves Landsforbund,
Snaregade 12, 1. sal, 1205 København K.
Mrk. kuverten "Kampagnemedarbejder 1"

Danske Døves Landsforbund søger

KAMPAGNEMEDARBEJDER

med indgående kendskab til døveverdenen, herunder udfordringerne på arbejdsmarkedet for døve

Ved du, hvordan døve tænker, og har du et godt netværk i døveverdenen? Kender du til problemerne på arbejdsmarkedet for døve: fordomme, barrierer og udfordringer – og har du lyst til at lave om på det gennem arbejdet på kampagnen og gennem personlige møder og opsøgende arbejde i Danmark? Så er du den person, vi leder efter til vores store arbejdsmarkeds-kampagne, der skal igangsættes efteråret 2009.

Danske Døves Landsforbund søger en kampagne-medarbejder, der kan tegnsprog på modersmålsniveau og som vil være med til at udforme vores kampagne fra start til slut. Du skal primært have med aktiviteter at gøre, som er henvendt til døve. Hvad skal døve pædagoger gøre fremover? Og hvad med lærerne på døveskolerne? Hvordan kan vi hjælpe dem?

DINE OPGAVER:

- ▶ Lægge planen for kampagnen sammen med vores kommunikationsansvarlige
- ▶ Holde styr på kampagneaktiviteter til døve
- ▶ Opsøgende arbejde og personlige møder med døve
- ▶ Oplæg i døveforeninger og andre netværk
- ▶ Skrive tekster til kampagneshjemmeside og til forskellige informationsfoldere
- ▶ Udbrede kampagnen i netværk

DINE KVALIFIKATIONER:

- ▶ Kendskab til de særlige udfordringer, der er for døve på arbejdsmarkedet fx baggrund som socialpædagog
- ▶ Gode formidlingsevner, så du kan formidle tørt stof videre på levende tegnsprog fx baggrund som lærer
- ▶ Have mod på at undersøge forskellige problemer og interviewe døve omkring udfordringerne
- ▶ Opsøgende og udadvendt
- ▶ God til at tale med alle slags mennesker
- ▶ Overblik og god til at arbejde selvstændigt
- ▶ God til at arbejde sammen med andre institutioner – fx Castbergaard

STILLINGEN:

Stillingen er 30 timer om ugen og er tidsbegrænset på 2½ år – fra 15. august 2009 (eller efter aftale) – 31. december 2011.

Danske Døves Landsforbund er en interesseorganisation, der arbejder for at skabe politisk lydhørhed for døve tegnsprogsbrugere i Danmark. Vi har p.t. 2.200 medlemmer og vi er anerkendte for vores engagement og evne til at skabe mærkbare resultater for døve.

Danske Døves Landsforbund er en tosproget arbejdsplads med tegnsprog som vores fællessprog. Vi har gode personalevilkår såsom 7 ugers ferie, flexetid, hjemmearbejdsplads, årlige sociale aktiviteter m.m.

Du vil indgå i en kommunikationsafdeling, som består af en redaktør, to interessepolitiske konsulenter, en nyhedsredaktør/webmaster og en kommunikationsansvarlig. Derudover vil der også blive tilknyttet yderligere en medarbejder til kampagnen.

Vi er p.t. 18 medarbejdere på sekretariatet, der har til huse i hjertet af København med gåafstand til Christiansborg, Gl. Strand og Strøget.

Løn forhandles med udgangspunkt i uddannelsesbaggrund, anciennitet og kvalifikationer.

Ansøgningsfrist onsdag d. 3. juni 2009 kl. 12.00
Samtaler i uge 24/25

Spørgsmål til stillingen – kontakt kommunikationsansvarlig Birgitte Oppermann bo@deaf.dk, mobil 21268904

Ansøgning mrk. "Kampagnemedarbejder 2" og cv samt relevant materiale sendes på mail til ddl@deaf.dk alternativt snailmail:

Danske Døves Landsforbund,
Snaregade 12, 1. sal, 1205 København K.
Mrk. kuverten "Kampagnemedarbejder 2"

Jeg - en cyborg

Jeg - en cyborg er beretningen om hvorfor Anne i en alder af 40 år vælger at få en CI. Da Anne var barn, valgte hendes forældre, at hun skulle starte i den lokale folkeskole. Det blev en tid, hvor hun for alvor kunne mærke, hvad det ville sige at være med og så alligevel ikke.

MINE FORÆLDRE VALGTE ENKELTINTEGRATION

Allerede 2 måneder gammel blev den første mistanke om et svært høretab sået. 10 måneder gammel blev det konstateret, at jeg havde et bilateralt høretab på 80-90 db. 12 måneder gammel fik jeg høreapparater og profiterede meget af det - udviklede hurtigt et normalt og alderssvarende talesprog. Høretabet progredierede dog, og lå ved skolestart på 100 db på begge ører. Enkeltintegration i den lokale folkeskole blev valgt.

AT VÆRE MED OG SÅ ALLIGEVEL IKKE 100% MED

Jeg husker selv min skoletid i de mindre klasser som god - både fagligt og socialt. Men der har også været mange frustrationer, som blot er glemt. Jeg var en ikke helt sjælden gæst på skoleinspektørens kontor - og det i timerne. Vi lærte hinanden at kende. Min meget pædagogiske og dybt engagerede mor var ulykkelig. Skoleinspektøren forsikrede hende om, at 11-12 år senere skulle det uregerlige og viljestærke barn nok stå med studenterhuen på, men moderen måtte først en tur til psykolog for at forstå barnets frustrationer og viljer. Frustrationer over at være med og så alligevel ikke være 100% med. Frustrationer over at skulle trækkes med en støttelærer de første 2 år, sidde med FM-anlæg og være anderledes fra de andre børn.

FOR FØRSTE GANG OPLEVEDE JEG FÆLLESKAB

Høretabet progredierede yderligere; venstre øre var ikke længere brugbart og højre side sagde 110-115 db. Samtidigt indtraf puberteten med ændrede samværsformer og interesser. Det blev for svært. Døveskole kom på tale. 14 år gammel startede jeg i 8. klasse på Døveskolen i Randersgade. Hvilken lettelse! Vi var 3 jævnaldrende piger, der alle kom fra enkeltintegration i folkeskolen, så der kunne sammensættes en fagligt, nogenlunde homogen gruppe. Det gik stærkt med at lære tegnsprog. For første gang i mit liv oplevede jeg fællesskab. Vi kunne sidde en stor gruppe og snakke på tegnsprog, og alt blev opfattet. Der blev ikke taget særlige hensyn. Alle havde samme handicap. Undervisning og indlæring var det rene svir. Det blev de 2 bedste år af min skolegang.

GYMNASIET SKULLE BARE OVERSTÅS

Så kom gymnasiet og enkeltintegrationen igen - denne gang med tegnsprogstolk og tæt kontakt til døve venner i fritiden. Det skulle bare overstås, så jeg kunne få min adgangsbillet til Verden. Matematisk-naturfaglig student. Verden lå for min fødder - troede jeg. Et år med arbejde og "dannelsesrejse" fik mig overbevist om, at drømmestudiet - medicin - måtte jeg slå ud af hovedet. Det ville ikke være godt med en læge, der på grund af misforståelser skar de forkerte steder på patienterne - og patolog (der holder "patienterne" kæft), det kunne jeg ikke forestille mig.

JURA - DET FORNUFTIGE UDDANNELSESVALG

Verden var ikke så stor mere. Begrænsninger skulle til at forme mit uddannelsesvalg. Jura blev det pragmatiske valg. Et valg jeg endte med at blive glad for. Starten på jurastudiet var dog ikke helt nem; hvordan oversætter man culpa, hjemmel, bonus pater, de lege ferenda

osv. til tegnsprog? Tolkene, som den gang sad ene og tolkede en hel dag på universitetet, og jeg begyndte langsomt at udvikle nogle tegn for de mest benyttede begreber, som sikkert kun vi forstod. Jeg oplevede en stor hjælpsomhed og imødekommenhed fra både lærere og studerende i forhold til at have en døv studerende på holdet - jeg kunne altid få lov at låne både studerende og lærers notater - især de sidste var gode at have. Men lidt ensomt var det nu også, og det var svært at mobilisere det fornødne overskud til at engagere mig meget i studiemiljøet, men en lille læsegruppe blev det dog til.

FØRSTE JOB I HUS FØR SPECIALE

Det første job som jurist var i hus et halvt år før kandidatgraden - et hårdt halvår med specialeskrivning om natten og fuldtidsarbejde om dagen. Kæresten (nu ægtefælle og far til vores 2 børn) handlede ind, lavede mad, gjorde rent og vaskede tøj. Jeg var uovervindelig - alt kunne lade sig gøre. Selv ligestilling mellem kønnene i kvindens favør. At få job inden mit speciale overhovedet var skrevet, oplevede jeg som en stor sejr i forhold til handicappedes ligestilling på arbejdsmarkedet. Min hjemkommune var 5 år tidligere meget skeptisk i forhold til at bevilge revalidering og tolkebiestand til så lang en uddannelse, da jeg ifølge den elskværdige og fremsynede sagsbehandler, næppe kunne gennemføre uddannelsen som døv, for slet ikke at tale om, at jeg da nok aldrig ville få arbejde indenfor faget.

Læs videre i Annes beretning i næste nummer af Døvebladet, hvor den nyuddannede og idealistiske Anne snart finder ud af, at de mange forsikringer om ligestilling ikke helt holder, og at hun efter stykke tid står med en følelse af at være snydt.

Tekst: Glenn A. Andersen

Illustration: Hans Müller

Klummen er udtryk for skribentens egen holdning.

Klummen skrives på skift af:

Elisa Klejs Nielsen, Lærerstuderende

Glenn Andersen, Direktør

Patrik Nordell, Konsulent

Søren Højlund-Carlson, Selvstændig

HÅRDE TIDER

Finanskrisen ramte os uventet, og uventet hårdt, og det ser ud til, at det bliver en krise, der kommer til at vare længe.

Problemerne startede i USA, men var efterhånden næsten et år gamle, da finanskrisen for alvor ankom til Danmark i eftersommeren 2008.

Aktiekurserne ramlede ned. Banker begyndte dog først for alvor at få problemer sidst på året, hvor Roskilde Bank gik ned med et gevaldigt drøn.

Lige nu rammes den ene virksomhed efter den anden af fyringsrunder i et hidtil uset antal. Der er således tale om den største stigning i arbejdsløsheden i 25 år jf. en artikel, som jeg læste i Dagbladet Børsen fredag den 27. marts 2009.

En undersøgelse, der blev citeret i forrige nummer af Døvebladet, viser at arbejdsløsheden blandt døve er historisk høj. Dette kan så også sammenholdes med de noget dystre vurderinger af færre døve medarbejdere på tegnsprogsbaserede arbejdspladser. Baggrunden er den stigende brug af CI og det fravalg af tegnsprog, forældrene dermed gør (mere end kraftigt opfordret af de 'lærde').

Når en international finanskriser så tilmed er med til at øge den generelle arbejdsløshed i samfundet væsentligt, er der grund til bekymring. I en sådan situation falder fleksibiliteten, og alle minoritetsgrupper bliver udsatte.

Hvordan sikrer vi i disse tider, at der er fokus på, at døve får adgang til arbejdsmarkedet?

Var det ikke en opgave, som DDL burde kaste sig over med al kraft?

En ting er sikkert. Tingene bliver bedre igen på et eller andet tidspunkt. Der er bare ingen, der ved hvornår det sker. USA's nye præsident, Barack Obama, gør sit for både at handle og for at snakke tingene opad, men det er svært at forudsige fremtiden, som Piet Hein engang sagde. Det vigtige er, at døve er klar, når mulighederne på arbejdsmarkedet igen begynder

der at åbne sig. I tiden frem til da, burde det være muligt at få etableret specielle efteruddannelsesmuligheder for døve. En efteruddannelse, der kan sikre, at kvalifikationerne hos døve arbejdssøgende er i top. Konkurrencen bliver utvivlsomt hård. Er det en sag, DDL vil arbejde på? Opgaven og behovet er der uden tvivl!

HVOR ER RESPEKTEN FOR DØVE?

Af Maj-Britt Drastrup-Fjordbak, Arden

DDU's formand Mette Overgaard skriver, at det er uacceptabelt, at man som udgangspunkt ikke forudså de skitserede problemer. Hun beskriver det fint og ærligt. Selvfølgelig må det have været uheldigt og pinligt for arrangørerne. Hvis ikke de skulle have tænkt på tolk, hvem skulle så? At ingen efterfølgende kunne tolke, skæpper godt til følelsen af ikke være velkommet.

Kritikken burde være modtaget med glæde og tak for interessen. I stedet skriver formanden Svend Erik Hansen om manglende jordforbindelse? Jeg ved godt, at vi kun er mennesker, og derfor at man indimellem kan føle sig trådt over tærne. Men hvis ikke døve selv er vigtige for den faglige udvikling, hvor er vi så henne?

Er vi så ikke henne i gamle dage, hvor man havde fatal mangel på viden om døve, fordi man glemte at spørge dem selv?

Som barn af døve har jeg igen og igen oplevet, hvordan manglende indsigt og viden resulterede i manglende respekt og dermed overgreb.

Som barn af døve har jeg igen og igen oplevet, hvordan manglende indsigt og viden resulterede i manglende respekt og dermed overgreb

Forleden vakte overskrifter om Nyborgskolens unge min nysgerrighed: Hvordan kunne det ske, at unge som kom i politiets varetægt – via skolens personale - ikke fik varetaget helt elementære rettigheder? Glemte personalet i kampens hede at orientere det tilsyneladende uvidende og magtesløse politi?

Jeg har slet ikke sat mig ind i sagen, men en sådan vrede, som er beskrevet, kommer ikke ud af den blå luft. At Nyborgskolen tillader, at oplysninger om de unge bortvises osv. kommer ud i pressen, er ligeledes en gåde. Alle, som kender en ung döv, vil vide om vedkommende har forbindelse til Nyborgskolen. Det er krænkende og kan være stigmatiserende.

Stigmatisering er en negativ identifikation eller omtale af uønskede personer i det sociale liv. Omtalen omfatter typisk noget som skamfuldt eller mindreværdigt.

HAR DU NOGET PÅ HJERTE?

Måske har du et emne, du gerne vil tage op til debat? Vi modtager meget gerne indlæg fra jer læsere – dog må de max. indeholde 300 ord, ellers må vi klippe i dem. Debatindlæg mailles til dovebladet@deaf.dk. Vedlæg meget gerne et billede af dig eller af emnet.

Informationsmedarbejder Nadia Hybel er i øjeblikket i gang med at stable to projekter på benene – nemlig 'Politiker for en dag' og unge døves deltagelse i Ungdomsparlamentet.

UNGE DØVE I UNGDOMSPARLAMENTET

Om to år afholdes næste Ungdomsparlament. Her kan man blive udvalgt til at repræsentere sin skole og/eller sin klasse. Målet er, at døve skal have de samme muligheder som hørende og tage del i lovudformningen.

Det er et stort projekt, som tager to år at forberede. Forarbejdet er så småt gået i gang. Men hvordan forgår det egentlig? Jo, først skal vi finde ud af, hvordan det hele skal afvikles og hvordan de unge døve skal repræsenteres.

Når det er klarlagt, vil der blive udvalgt repræsentanter fra alle døveskoler og centerskoler. Enten skal de repræsentere hele klassen eller hele døveskolen. Dette sker i løbet af 2010.

Omkring et halvt år før ungdomsparlamentet finder sted, begynder disse klasser (eller døveskolen) på deres forberedelser til Ungdomsparlamentsdagen. Hver skole /klasse udarbejder et lovforslag, som indsendes 2-3 måneder forinden, hvorefter et udvalg ser dem igennem.

Man vil senere få besked om ens lovforslag er udtaget. Er det tilfældet, skal tre elever fra skolen eller klassen fungere som repræsentanter ved Ungdomsparlamentsdagen i 2011.

Ved Ungdomsparlamentsdagen 2009 blev mere end 60 lovforslag diskuteret og sendt til afstemning.

POLITIKER FOR EN DAG

Et tilbud til døve i 8.-9. klasse på tegnsprog. Her skal eleverne behandle tre lovforslag, holde taler og gennemføre en afstemning.

Arrangementet varer en dag og vil foregå i særligt indrettede lokaler i Christiansborg slotskælder, som ligner det rigtige Folketing. DDU arbejder på at arrangementet kan blive gennemført. Hvis arrangementet kan gennemføres bliver alle døveskolerne kontaktet. Vi håber, at arrangementet kan finde sted i efteråret 2009.

KONTAKTANNONCE

HEJ SØDE MAND

Jeg er 43 år og søger en døv mand i alderen 40-49 år. Du skal kunne tegnsprog og være bosiddende i Københavnsområdet – gerne Gladsaxe, Husum, Søborg eller Frederiksberg.

Du må ikke drikke for meget.

Jeg bor i en toværelses lejlighed på Center for Døve i Gladsaxe.

Jeg er selv døv med Aspergers syndrom og har en psykisk sygdom, som jeg tager medicin for.

Jeg har ikke kørekort, har ingen bil, men du må meget gerne have bil.

Jeg er ryger, men det er forbudt at ryge i min lejlighed.

Mine interesser: læse dameblade, se TV, selskabeligt samvær, ferierejser, køreture, at tage i svømmehallen, cafébesøg, restaurantbesøg, besøge Tivoli og gå på muséer og tage i Frederiksberg Have.

Kunne vi evt. lære hinanden bedre at kende, evt. med henblik på ægteskab.

Hvis du er træt af at være alene, så skriv til mig – gerne med foto.

Vi kunne mødes og se, om kemien er der. Jeg håber at høre fra dig snart.

Billet mrk. 423

KONTAKTANNONCE

PIGE SØGES

Jeg er en ung hørehæmmet/døv (dansk) mand, der bruger tegnsprog. Jeg søger en sød og ærlig ung pige i alderen ca. 24-32 år med en sund livsindstilling.

Mine interesser er at være sammen med andre hørehæmmede/døve, fester, gode danske film og at være ude i naturen.

Er du træt af at være alene, så grib pennen og skriv til mig. Jeg venter at høre fra dig.

Billet nr. 425

KONTAKTANNONCE

DEN ENESTE ENE SØGES

Jeg søger en ærlig og kærlig kvinde til at nyde livet med. Din alder er 30-50 år, og du er bosiddende i Århus eller omegn. Det er ingen hindring, hvis du har et handicap, f.eks. et hørehandicap, da jeg kan lidt tegnsprog og bruger det jævnligt.

Jeg er selv en glad og positiv mand på 47 år. Jeg er lettere udviklingshæmmet, modtager pension, men har også et arbejde.

Jeg søger en af dele livets glæder med, som f.eks. to lys på et bord, en god middag med en flaske rødvin, dans, biograf og cafébesøg og rejse i ind- og udland.

Jeg vil glæde mig til at høre fra dig, så send mig et brev, gerne med foto. Måske bliver det os to.

Billetmærke nr. 424

HÆDERSBEVISNING TIL KNUD SØNDERGAARD

Knud Søndergaard vil modtage en Honorary Degree (på dansk svarende til udnævnelse til æresdoktor) fra Gallaudet University ved universitetets årsafslutning den 15. maj 2009.

Hædersbevisningen er tildelt på baggrund af Knud Søndergaards store indsats både på lokalt, nationalt og internationalt plan. Knud har tidligere været formand og direktør for DDL og er administrator for Døvefonden.

Herudover har han i en lang årrække været formand for European Union of the Deaf (EUD) og generalsekretær i CISS (det internationale døveidrætsforbund), hvor han også er æresmedlem, samt for tiden regnskabsfører for World Federation of the Deaf (WFD).

Tillykke
Tillykke
Tillykke

FØDSELSDAGE

90:

Annelise Birket,
Valby, fylder 90 år
den 28. maj

80:

Dennis E. Christensen,
Lyngby, fylder 80 år
den 17. maj

Lilly Christensen,
Fredericia, fylder 80 år
den 5. juni

75:

Knud Henriksen,
Kolding, fylder 75 år
den 23. maj

70:

Olaf Georg Garberg,
Herning, fylder 70 år
den 31. maj

Morten Jørgen
Mortensen,
Horsens, fylder 70 år
den 2. juni

Viggo Rudebech,
Rødekro, fylder 70 år
den 3. juni

65:

Erling Birmann Pedersen,
Nyrup, fylder 65 år
den 3. maj

Inge Rydicher,
Bagsværd, fylder 65 år
den 9. maj

50:

Egil Oknadal,
Tórshavn, fylder 50 år
den 21. maj

VEDR. RUNDE FØDSELSDAGE

Døvebladet har hidtil kun annonceret runde fødselsdage på døve medlemmer. Dette skyldes den gamle medlemsstruktur, hvor kun døve medlemmer kunne være aktive medlemmer af DDL.

Fra og med juninummet vil hørende medlemmer, som fylder rundt, også komme med på listen over runde fødselsdage i Døvebladet.

Hvis du ikke ønsker at dit navn bliver bragt i bladet, kan du kontakte Pernille Glad, e-mail: pg@deaf.dk og blive slettet fra listen.

Pensionistklub "Frecia" afholder pensionisttræf

Margrethehallen, Vestre Ringvej 101, 7000 Fredericia
Onsdag den 10. juni kl. 11.00 - ca. kl. 17.00

Ved velkomstdrikken vil vi høre Jytte Jensen (administrator) og Lilly Krarup (bestyrelsesformand) fra Ulleruphus fortælle om Ulleruphus.

Menu

Velkomstdrik
1 glas mousserende vin

Forret

Dampet kyllingebryst fra Hopballe Mølle på salat med avocadomousse, cherrytomat og bacon.

Hovedret

Rosastegt kalveinderlår med gulerødder og broccoli, hertil mild sennepssauce og nye kartofler.

Dessert

Vanillefromage m/ jordbær og chokoladepynt
Kaffe m/ petit fours

Pris:

I alt 300 kr.
Drikkevarer er for egen regning.

Projektleder Charlotte Buch
E-mail: cbu@cfcd.dk
Mobil: 3162 7034
Telefon: 4439 1156
MSN: projektleder-foraldrevejledningen@hotmail.com

MIDT-NORD

Regionerne Midtjylland og Nordjylland
Forældrevejleder Pia Nielsen
E-mail: pia@cfcd.dk
SMS: 4085 4293
MSN: pia@cfcd.dk

SYD

Region Syddanmark
Forældrevejleder Mette Washuus
E-mail: mwa@cfcd.dk
SMS: 2926 3158
MSN: foraldrevejleder-syd@hotmail.com

ØST

Regionerne Sjælland og Hovedstaden
Forældrevejleder Thomas Selander
E-mail: ths@cfcd.dk
SMS: 3126 9200

Træffetid hver onsdag fra kl. 10-15 på Center for Døve, Jagtvej 223, 2100 København Ø

REGION SYD

BABYCAFE

Dato: Tirsdag den 12. maj
Tid: Kl. 10-13
Sted: Tegnsprogsforeningen, Egeskovvej 5, 7000 Fredericia

Tilmelding ikke nødvendig. For yderligere oplysninger kontakt forældrevejleder Mette Washuus på mail: mwa@cfcd.dk eller SMS 2926 3158.

REGION MIDT-NORD

ERFARINGSUDVEKSLING OG SOCIALT SAMVÆR

Dato: Søndag den 17. maj
Tid: Kl. 11.00
Sted: Døves Kulturcenter, Grønlands Torv 18, 9220 Aalborg Ø

Der er udtrykt stort behov for samvær uden fast program. Derfor er alle velkomne til en hyggelig søndag, hvor alt kan tages op – stort som småt.

Tilmelding senest den 11. maj til forældrevejleder Pia Nielsen på mail: pia@cfcd.dk eller sms 4085 4293.

REGION ØST

BØRNESYGDOMME OG FØRSTEHJÆLP TIL SMÅ BØRN

Dato: Torsdag den 7. maj
Tid: Kl. 10.00 -12.00
Sted: Center for Døve, Jagtvej 223, 4. sal, 2100 København Ø

Babycafe v. sygeplejerske Lene Dagø. Lene Dagø, der er sygeplejerske og ansat på Center for Døve, kommer og fortæller om almindelige børnesygdomme, og hvordan man som forældre kan yde "hjælp til selvhjælp" til sit barn, hvis der sker små ulykker i hjemmet.

HEMMEG UDFLUGT FOR VOKSNE OG BØRN

Dato: Onsdag den 27. maj
Tid: Kl. 11.00

Yderligere oplysning om mødested m.m. fås ved tilmelding til forældrevejleder Thomas Selander på mail: ths@cfcd.dk eller SMS 3126 9200.

PENSIONISTKLUBBEN "FYNBOERNE"

Mødested: Abigaelsvej 12, 5000 Odense C. Hver anden tirsdag i ulige uger fra kl. 13.00 – 17.00, med mindre andet er anført. Kaffebord kl.14.30

MAJ

Fredag den 12. maj
Forårsafslutning med smørrebrød.

FREDERICIA DØVES WHISTKLUB

MAJ
Torsdag den 7. maj kl. 18.45
Onsdag den 20. maj kl. 18.45

PENSIONISTKLUBBEN "SVANEREDEN"

MAJ
Torsdag den 7. maj
Udflugt.

PENSIONISTKLUBBEN "FRECIA"

MAJ
Torsdag den 7. maj kl. 14.00
Frit samvær.

Onsdag den 20. maj kl. 14.00
Taskefremvisning v/ Birte Jessen.

JUNI

Onsdag den 3. juni kl. 17.00
Vi griller på Ulleruphus.

Onsdag den 10. juni
Pensionisttræf i Margrethehallen.

PENSIONISTKLUBBEN "ÅKANDEN"

Mødested: Langenæs Handicapcenter kl. 9.30-13.00

MAJ

Onsdag den 6. maj
Bustur med guide og tolk til Pøt Mølle. Vi spiser middag i Pøt Mølle restaurant.

Onsdag den 20. maj
Frit samvær.

JUNI

Onsdag den 3. juni
Frit samvær.

Onsdag den 10. juni
Sommertræf i Fredericia.

FOTO: KLAUS HUSE

MIDTJYSK DØVEFORENING

MAJ
Torsdag den 14. maj kl. 14.00
Demonstration af forårsmøde. Pensionistklub Heden.

Torsdag den 14. maj kl. 18.30
Sidste spilleaften. Whistklub Midtjyden.

Torsdag den 28. maj kl. 14.00
Haunstrup. Pensionistklub Heden.

JUNI

Onsdag den 10. juni
Pensionisttræf. Pensionistklub Heden.

ÅRHUS TEGNSPROGSFORENING

MAJ
Lørdag den 2. maj
Tegnsprogsløb.

Onsdag den 6. maj
Ølsmagning.

JUNI

Lørdag den 6. juni
Sommerfest.

ÅRHUS DØVES WHISTUDVALG

MAJ
Torsdag den 14. maj

Lørdag den 16. maj
Firkantsturnering i Århus.

Torsdag den 28. maj

DØVEFORENINGEN MIDT-VEST

MAJ
Fredag den 15. maj kl. 19.00
Medlemsmøde i Viborg

PENSIONISTKLUBBEN "BROHUSKLUBBEN"

Mødested: Tegnsproghuset, Brohusgade 17, 2200 København N. Hver torsdag fra kl. 10.30 til 14.00.

MAJ

Mandag den 4. maj kl. 10.30
Gåtur på Amager Strand
Mødested: Metro Lufthavnen

Torsdag den 7. maj
Gamle og nye film vises

Torsdag den 14. maj
Debat om 1866's fremtid

Torsdag d. 28. maj kl. 13.00
Sommerfest. Tilmeldingsfrist 14. maj
Med forbehold for ændringer

VESTSJÆLLANDS DØVEFORENING

MAJ

Onsdag den 17. maj kl. 14.00
Gudstjeneste i Vor Frue Kirke, Adelgade 19, 4400 Kalundborg. Efterflg. kaffebord og foredrag om sms alarm 112 og sms varsling fra Beredskabsstyrelsen.

ANNONCER

ANNONCER

KØBENHAVN, SJÆLLAND, LOLLAND-FALSTER OG BORNHOLM

Alle gudstjenester øst for Storebælt foregår på dansk tegnsprog

DØVEPRÆST

(LL) Lise Lotte Kjær
Hjortespringvej 107
2730 Herlev

Alm. tlf: 44 53 42 22
Tekst-tlf: 44 53 42 36
Fax: 44 53 42 33
Mobil (3G): 31 79 99 57
E-mail: llk@km.dk

Træffes som regel i kirken torsdag kl. 10-11, samt efter aftale. Mandag fri.

(CE) Christina E. Ebbesen
M. Bechs Allé 23, kælderens
2650 Hvidovre

Mobiltlf (3G): 29 87 57 58
Teksttlf.: 38 89 57 58
Fax: 38 87 57 58
E-mail: ceb@km.dk

Træffetid onsdag kl. 9-10, samt efter aftale. Fredag fri.

(ML) Marie-Louise Bork Winther
Barselsorlov til
1. januar 2010

DØVES KIRKE

Tekst-tlf: 35 35 08 54
Alm. tlf: 35 35 08 44
Fax: 35 36 11 02
Alm. tlf. og tekst-tlf. i
præsteværelset: 35 39 11 02
E-mail: tke@km.dk

Find kirken på Internettet:

www.doveskirke.dk

Der er åbent hus i menighedshuset hver onsdag kl. 10-13. Indgang fra parkeringspladsen. Alle er velkomne!

KORDEGN OG SOGNEMEDHJÆLP

Tomas Kold Erlandsen.

Mobil: 31 25 40 09

Træffes i Døves Kirke, samt efter aftale. Fredag fridag.

KIRKETJENER

Inge Maglehøj Pedersen.

Mobil: 51 24 27 06.

Træffes i Døves Kirke.

Mandag fridag.

GUDSTJENESTER

(Se også TTV side 736)

MAJ

Søndag den 3. maj kl. 14.00
3. søndag efter påske
Hornbæk Kirke, Kirkevej 6A,
3100 Hornbæk. CE

Tirsdag den 5. maj kl. 11.00
Gudstjeneste i Døves Kirke.

For beboere på Solterrasserne, Egebækhus, Sølund samt brugere af Åbent Hus. Tilmelding nødvendig. Befrielsesgudstjeneste med frokost. København. CE

Torsdag den 21. maj kl. 14.00
Kristi Himmelfartsdag
Døves Kirke, København. LL

Søndag den 24. maj kl. 14.00
6. søndag efter påske
Stege Kirke, Kirkepladsen,
4780 Stege. TT

Torsdag den 28. maj kl. 13.45
Plekehjemsgudstjeneste i Nærum
Egebækvej, Nærum. CE

Søndag den 31. maj kl. 10.30
Pinse
Døves Kirke, København. CE
Efter gudstjenesten er der frokostbuffet og sodavand/juice. 70 kr. pr. person. Se opslag i kirken.

JUNI

Torsdag den 4. juni kl. 14.00
Plekehjemsgudstjeneste på
Solterrasserne, Johan Krohns Vej 8,
Valby. CE

Lørdag den 13. juni
Sommerstævne.
Turen går til Blovstrød.
Se flere oplysninger i Effata.

Torsdag den 18. juni kl. 13.45
Plekehjemsgudstjeneste i Nærum
Egebækvej, Nærum. LL

SYDJYLLAND OG FYN

DØVEPRÆSTERNE

(KT, TT) Karen Tikjøb
og Terkel Tikjøb
Nyvej 14, Skærbæk
7000 Fredericia

Alm. og
Tekst-tlf: 75 51 31 04
Fax: 75 51 38 72
E-mail: Karen Tikjøb: kmdt@km.dk
Terkel Tikjøb: tti@km.dk

Træffes som regel på Ulleruphus hver torsdag eftermiddag, samt efter aftale.

MIDT- OG NORDJYLLAND

DØVEPRÆST

(EL) Erik Lundager
Humlestien 2
9230 Svenstrup

Alm. og
tekst-tlf: 98 31 88 89
Fax: 98 31 88 85
Mobil og SMS: 29 27 10 18
E-mail: elu@km.dk

(IS) Irene Schjødt
Banevej 13, Hansted
8700 Horsens

Alm tlf: 75 65 64 58
SMS: 30 24 64 58
Fax: 75 65 64 59
E-mail: irsc@km.dk

GUDSTJENESTER

MAJ

Lørdag den 2. maj kl. 10.00
Hannerup kirke, Prangervej 114,
7000 Fredericia.
Konfirmation – alle er velkomne.

Søndag den 10. maj kl. 12.00
Århus Domkirke.
Fælles gudstjeneste med Midt-Nord.
Frokost tag selv bord på Radisson,
Margrethepladsen 1, 8000 Århus.
Se omtale i Effatas aprilnummer

Søndag den 24. maj kl. 14.00
Skellerup kirke, Fyn.
Skellerup Byevej, Skellerup,
5540 Ullerslev.
Kaffebord i konfirmandstuen.
Vi ser på tekster fra oversættelsesprojektet. Se Effata.

JUNI

Søndag den 7. juni kl. 10.00
Vester Nykirke, Nykirkevej,
Størsbøl, 6740 Bramming.
Middag på Endrup Mølle Kro.
Kaffebord på Guldager Kro.
Fælles gudstjeneste for Sydjylland
og Fyn

Søndag den 14. juni kl. 14.00
Landet kirke, Tåsinge.
Elvira Madigans Vej 3 Landet,
5700 Svendborg. EL
Kaffebord i Tåsinge forsamlingshus.

GUDSTJENESTER

(Se også TTV s. 736)

MAJ

Lørdag den 3. maj kl. 11.00
Hune Kirke, Kirkevej 9, Hune,
9492 Blokhus. EL
Frokost i Døves Feriehytte, Spadserevej, Blokhus. Tilmelding senest søndag den 26. april til Bjarne Jensen, tlf. 30 91 23 39; mail: bjakri@mail.dk
Frokosten er en let buffet. Pris: 40 kr.
Man betaler selv for drikkevarer.

Søndag den 10. maj kl. 12.00
Århus Domkirke.
Fælles gudstjeneste med Sydjylland-Fyn. Frokost tag-selv-bord på Hotel Radisson, Margrethepladsen 1, 8000 Århus C. Tilmelding nødvendig. Se Effatas aprilnummer.

Søndag den 24. maj kl. 14.00
Sct. Johannes Kirken, Fredhøj Allé 1,
7400 Herning. IS
Efter gudstjenesten er der kaffebord i Døvehuset, Gl. Skolevej 29 A,
Herning.

JUNI

Mandag den 1. juni kl. 14.00
2. pinsedag
Sct. Pauls Kirke, Kirkevej 7,
8370 Hadsten. IS
Kaffe i Sognehuset.

Søndag den 7. juni kl. 14.00
Lønstrup Kirke, Lønstrup Kirkevej,
9800 Hjørring. EL
Efter gudstjenesten drikker vi kaffe et sted i området (måske med havudsigt!).

Søndag den 21. juni kl. 14.00
Nibe Kirke, Mellemgade 6A,
9240 Nibe. EL

Erik Lundager ved gudstjeneste i Sahl

ANNONCER